

M.T.I.

Szerkeszti a Belpolitikai Szerkesztőség

Kiadja az MTI / Budapest I., Fém u. 5-7. 1426 Budapest / Pf. 3. ••• Tel.: 59-490. Telex: 22-4371

az elmulit öt éven 15 kiemelkedő vállalkozást készített kiadásra való
 sult meg, köztük a vas- és acéliparban rekordot állított fel a hazai-
 hengermű és az új vizmű építése és modernizálása, az új
 hárszot is. csaknem 80 új vállalkozás kezdte meg munkáját
 köztük új típusú, nagy pontosságú szerszámgyártó, megmunkáló
 gépsorok és hővezető szerszámgyártó, új kiépíté-
 termék választékát, központi több gazdasági területen új vállalkozás-
 termelési megújítások és eredményesen munkálkodnak a gazdasá-
 gban termékekkel kialakításán.

Belföldi hírek

a csepel művek ebben a tervezési szakaszban további javították a
 dolgozó munkakörülményeit egy szociális program keretében valósít-
 tott meg. 250 lakást, 180 személyes öltözőt és 50 gyermek ké-
 szre dobozokat adtak a csepel művek a 1. öt éves tervét a 1. teljesítette

1975. október 28. t sz/mm/s/il cz

a csepel vas- és fémművek valamennyi gyára több mint két
 hónappal a térvadőszak vége előtt teljesítette iv. öt éves terv-
 vét. a dolgozók a szocialista és a munkabrigádok, a kongresszu-
 si és felzárkóztatási munkahelyen teljesítették a tervet. az
 eredményt a vállalat november 7-1 határidőre előzetesen
 az idei évben október 21-én benyújtotta a kormányzatnak.

a tröszt vállalatai ebben a tervezési szakaszban összesen 8000
 milliárd forintnyi termelési értéket állítottak elő. az év végé-
 ig várhatóan mintegy három milliárd forint értékű új terv-
 melnek.

a csepeliek 1971-1975. között éves terveiket minden al-
 kalommal túlteljesítették. az öt éves export-célok már az év
 első negyedének végére, a nyereségtervet pedig a fél év végére
 elérték. az export-célok teljesítését a vállalatok a szociális
 utánpótlás, a munkahelyi egészségügyi és kulturális munkák, a
 tudomány- és művelődési tevékenység, a környezetvédelem, a
 járult a termelékenység növeléséhez, a minőségirányítási és
 megvalósuló korszerűsítési és fejlesztési programok.

1. Mit jelent a külkereskedelmi kapcsolatrendszer kialakítása a
 a háború, a háztartás, az internacionális és a szocialista
 - ebben a politikai, gazdasági és fegyverkezleti szempont-
 ból egyaránt fontos témakörben az ország, nemzetközi társas-
 talatokat eredményezett felmerült a kérdés az országok között
 tudományos bizottság, a termelésben - amelyet a békéltetés
 - új típusú politika-politikus vezetők - fővá-
 sági bizottságban dolgozó gazdasági-politikus vezetők - fővá-
 mos, vidéki városi és falusi szervezetek, valamint a régi
 mekvárosban nevelkedő 5-18 éves gyermekek, fiatalok, állami
 dozóttak tudattartalmát vizsgálják az említett fogalmakkal kapcsol-
 sában.
 /Tolvt.köv./

MTI

Szerkeszti a Belpolitikai Szerkesztőség

Szerkesztésért és kiadásért az MTI vezérigazgatója felel

Kiadja az MTI / Budapest I., Fém u. 5-7. 1426 Budapest / Pf. 3. * * * Tel.: 22-4371 / Telefax: 22-4371

sz emult ot avon 12 kiemelkedo nyaraltalast...
 szult meg, koztuk a vas- es acelintobek rekortruk...
 hengermu es az uj vizmu eptese es modernizal...
 hasznalt is. csaknem 80 uj gyartmany eldall...
 kottfuttuk utjivan, nagyontossagu szersz...
 gorsoroket es dovifettek szamos kozsuk...
 termek valasztak. kozben, tobb gazdas...
 termelést megszuntettek es erdemnyesen munk...
 gog termekszekzet kialakitasan.

a csepel muvek ebben a tervidszakban tovab...
 dolgozok munkakijelmenyeit egy sor szoci...
 tott meg. 250 lakast, 180 szemelyes dol...
 szere dovobakat adtak. 1. bb. 1. teljesit...
 t sz/mm/s/il cz

1975. október 28.

a csepel vas- és fémművek valamennyi gyára több mint két
 hónappal a tervidszak vége előtt teljesítette iv. öt éves terv...
 vét. a dolgozók a szocialista és a munkabrigádok, a kongresszu-
 si és felveszabadulási munkabeszony lendülettel érték el a ter...
 eredményt míg a vállalat november 7-1 határidő előtt a meg...
 sz idei szövegben október 21-én négyezer este kerül sor a harmad...

a tröszt vállalatai ebben a tervidszakban összesen 6800...
 millió forintnyi termelési értéket állítottak elő. az év végé-
 ig vállalatban mintegy hárommillió forint értékű termékeket...
 melnek.

a csepeliek 1971-1975. között éves terveiket minden al-
 kalommal túlteljesítették. az öt éves export-célokot már ez év
 első negyedének végére, a nyereségtervet pedig a félév végére
 elérték. ezeket az év végéig elérték a vállalatok a tervidszak...
 tul is lépik majd. ezekhez az eredményekhez nagymértékben hozzá-
 járult a termelési növelése, a minőség javítása, a termelési...
 megvalósuló korszerűsítési és fejlesztési programok.

1. -
 mit jelent a külkereskedelmi vállalatok tudásában a bére...
 a háború, a hazatérés, az internacionalizmus és a szocializmus...
 dalma? - ebben a politikai, pedagógiai és tömegmozgalmi szempont-
 dol egyaránt fontos témakörben érdekes körülmények alakultak...
 talatokat eredményezett felmerült a kérdés az országos békeres...
 tudományos díjazás. a felmerült kérdés az országos békeres...
 sági díjazásban dolgozó pedagógus-politikusok végeztek - fővá-
 mosi, vidéki városi és falusi iskolákban élő, valamint a régi gyar-
 mek városban nevelkedő 2-18 éves gyermekek, fiatalok, éjjeli gon-
 dozóttak tudattartalmát vizsgálják az említett fogalmakkal kapcsol-

bb. 1./teljesítette folyt./il

az elmúlt öt évben 15 kiemelkedő gyárfejlesztési elképzelés valósult meg, köztük a vas- és acélöntődék rekonstrukciója, a huzalhengermű és az új vízmű építése és modernizálta a szinesfémkohászatot is. csaknem 80 új gyártmány előállítását kezdték meg, köztük új típusú, nagy pontosságú szerszámgépeket, megmunkáló gépsorokét és bővítették számos közszükségleti igényt kielégítő termék választékát. közben, több gazdaságtalanná vált gyártmány termelését megszüntették és eredményesen munkálkodnak a gazdaságos termékszerkezet kialakításán.

a csepel művek ebben a tervidőszakban tovább javította a dolgozók munkakörülményeit egy sor szociális beruházást valósított meg. 950 lakást, 180 személyes bölcsődét és 4500 gyermek részére óvodákat adtak át./mti/

.-.

bb. 3. pénteken nyit a vigszínház

1 nn/mm/il cz

1975. október 18.

a belső technikai munkálatok elhúzódása miatt az idei évadot a megszokottnál később kezdi a vigszínház. az első előadásra az idei szeptember 31.-én pénteken este kerül sor a harminc éves vagyok című zenés játék előadásával.

bemutatóval november 21.-én jelentkezik a vigszínház, amikor g. b. shaw szent johanna című drámája kerül színre színetár miklós vendégrendezésében, kutvölgyi erzsébettel a címszerepben./mti/

.-.

kk. 2. „ne csak szeressük a hazát, tegyük is érte,, - gyermekek, uttörő-korosztályuk, szakmunkástanulók, középiskolások vallomása a békéről, a hazafiságról, a szolidaritásról

1 tf/s/h1/il cz

1975. október 28.

mit jelent a különböző korosztályú fiatalok tudatában a béke, a háború, a hazafiság, az internacionalizmus és a szolidaritás fogalma? - ebben a politikai, pedagógiai és tömegmozgalmi szempontból egyaránt fontos témakörben széles körű, hasznosítható tapasztalatokat eredményezett felmérést végzett az országos béketanács tudományos bizottsága. a felmérésben - amelyet a béketanács ifjúsági bizottságában dolgozó pedagógus-politikusok végeztek - fővárosi, vidéki városi és falusi családokban élő, valamint a főti gyermekvárosban nevelkedő 5-18 éves gyermekek, fiatalok, állami gondozottak tudattartalmát vizsgálták az említett fogalmakkal kapcsolatban.

/folyt.köv./

- 2 -

bb. 2./ne csak ...1. folyt./il

a legfontosabb tapasztalatok közé tartozik - amint az mti munkatársának elmondták -, hogy már az óvodáskoruknál is megalapozott/természetesen: elsősorban érzelmileg/ a béke, a háború fogalma, szülőföldünk szeretete, a háborús szenvedések között és a nyomorban élő más népek gyermekeivel való együttérzés. a kisgyermekekkel való beszélgetésekből és az általuk készített rajzokból kitűnően: az érzelmi motivációk gazdagsága támasztja alá, hogy már a legkisebbek is önfeledten értékelik a béke örömeit, s ószinte haraggal fordulnak azok felé, akik szenvedést okoznak a gyermekeknek.

az általános iskolások - uttörő korosztályuk - tudattartalmának vizsgálata megerősítette, hogy a társadalom minden kérdése iránt gyorsan bővülő érdeklődésű, tiszta szívű, romlatlan, igazságszerető gyermekeink igenis akarnak igaz hazafiak, szolidárisak, békeharcosok lenni. igaz - életkori sajátosságaikból adódóan, a személyes élményanyag, az értelmi meggyőződés hiányában - az alapvető fogalom, a „haza,, definíciójában nem a nevezetartó erő az alkotó, a dolgozó nép a kiindulópont, sokkal inkább a földrajzilag meghatározott terület. helyes szemléletük, meggyőződésük kialakítása érdekében - mind a pedagógusok, mind a békemozgalmi munkások véleménye szerint - aktív cselekvésre, tettekre is rendszeresen alkalmat kell biztosítani számukra.

középfokon tanuló fiatalok - a budapesti kaffka margit gimnázium tanulói, nyíregyházi gimnazisták és pénzügyi technikum hallgatók, a főti gyermekváros kollégiumában élő állami gondozottak, szakmunkástanulók - körében 30 százalékra tehető azoknak a tanulóknak az aránya, akiknek a haza pusztán területet jelent, a további 70 százaléknál pedig igen nagy a szóródás - a fogalom szegényes körülhatárolásától a tökéletes válaszig. e korosztálynál sincs a definícióban a „dolgozó nép közössége,, fogalom, és ez - az oktatás fogyatékosaira visszavezethetően - gátolja az internacionalista elkötelezettségünk megértését, megértetését. gyakori volt a fiataloknál az olyan fogalmazás, hogy a hazaszeretetet mint érzést itt-hon nem érezzük, csupán nagy pillanatokban, például amikor honfitársunk dobogóra kerül és felcsendül a himnusz. tartalmában - maguknak is, másoknak szólóan is - határozott állásfoglalása van azoknak, akik alapvető követelményként fogalmazzák meg: „csak annak van joga hazáról, annak szeretetéről beszélni, aki tenni is kész érte,,.

/folyt.köv./

- 3 -

bb. 2./ne csak ...2. folyt./il

még komolyabb fogalmazás szerint : „hűségünk a szocializmushoz -egyértelmű a hazaszeretettel,, a fiatalok - felnőtt gondolkodásmódra valló - ítéletalkotása szerint a disszidálás nem érdemel az árulásnál enyhébb minősítést.

a szolidaritás készségének értékelésekor az „együttérzés,, megfogalmazásnál igen kevés fiatal állt meg: a válaszolók többsége világosan fogalmazta meg, hogy a szolidaritás az erkölcsi támogatás vállalásánál túl anyagi és más jellegű segítségadást is szükségessé tesz. érezhető ebben a konkrét élmények hatása: a fiatalok cselekvő részvétele a vietnami és a chilei szolidaritási akciókban.

a béke, a békeharca, a békés egymás mellett élés, a békemozgalom - e már komolyabb ideológiai és politikai tájékozottságot igénylő kérdések -tartalom-feltárásakor a budapesti, a főtí és a nyíregyházi fiatalok nemcsak helyesen, teljes tartalmában és szépen fejtették ki, hogy „mi a béke,, vagy „mit jelent nekem a béke,, hanem tisztában vannak azzal - meg is fogalmazták -, hogy a béke jelenti az emberiség jövőjének biztonságát, és azt is meggyőződéssel állítják: „...de a béke fentartásáért harcolni is kell!,,

az obt ifjúsági bizottságának szakemberei a felmérés eredményeit értékelve arra a következtetésre jutottak, hogy fiataljainak viszonylag kevés az élményanyaga - „történelmi,, tapasztalata - ahhoz, hogy valódi meggyőződéssel, tiszta értelemmel és érzelmi átéléssel nyilatkozzanak meg a haza, a hazafiság, a nemzetköziség kérdésében. beleszülettek szocialista hazánkba, a napsütés természetességével elfogadott békébe. élményszerűen adott „történelmi lecke,, a békemozgalmi, szolidaritási akciókban való részvétel személyes tapasztalata, élményanyaga segíthet abban, hogy - az iskolában tanultakon túlmenően is - kifejlődjék bennük a szocialista hazafiság, az internacionalizmus érzése, tettekre és áldozatokra is kész felnőttekké váljanak. sokat segíthet ebben - a középfokú tanintézetekben - a „világnézetünk alapjai,, című tantárgy oktatása az ideológiai, politikai kérdéseket elemző, fogalom-tisztázó tudatformálással. a béketanácsnál elhatározták, hogy kidolgozzák azokat a mozgalmi és pedagógiai szempontból egyaránt hasznosítható módszereket, amelyekkel az eddiginél hatékonyabbá tehetik az ifjúság békére nevelését, szocialista tudatformálását, kiteljesíthetik hazaszeretetét./mti/

-. -

- 4 -

bb 4. könnyű, szabadidő öltönyök készülnek a szegedi ruhagyárban

vid/pg -cz

1975. október 28.

a szegedi ruhagyárban új technológiai eljárással készülő könnyített sulyu, ugynevezett szabadidő öltönyök gyártását dolgozták ki. az új módszer lényege, hogy például a formatartásra szolgáló bélésanyagot, a hagyományos varrás helyett teljes felületén ráragasztják-, illetve melegen rápréselik a zakó anyagára. erre különleges sajtológépet, s megfelelő ragasztóanyaggal bevont bélésanyagot alkalmaznak. ezzel az anyaggal, illetve rögzítési technológiával a korábbi három helyett egy bélés-réteg is jobb tartást kölcsönöz az öltönynek, ugyanakkor a sulya kisebb a régi fajta ruháknál. ezért alkalmasabb a szabadidő eltöltésére innen nyerte az elnevezést. ezt a célt szolgálja a zakó hagyományos, kihajtott gallér nélküli fazonmegoldása is.

a szabadidő öltönyök iránt máris nagy az érdeklődés bel-és külföldön, így a szovjetunióban, ragdíjat nyert az őszi bnv-n. gyártását rövidesen megkezdik./mti/

-. -

bb 5. új testápoló szerek

vid/pg6-cz

1975. október 28.

a kőbányai gyógyszerárugyár dorogi üzemében sok olyan hatóanyaggal dolgoznak, amelyek alkalmasak különleges testápoló cikkek készítésére is. az ilyen hatóanyagok felhasználásával kezdtek most meg a fabulon család két új tagjának, a tini-toniknak és az arcápoló habnak a gyártását. a tini-tonik kitűnő tisztító, a(z) arcápoló hab bioaktív hatóanyagai javítják a bőrszövetek regenerációját.

a két új termékkel együtt most már 17 féle fabulont és más emulziós testápoló szert gyártanak a dorogi üzemben. /mti/

-. -

- 5 - ^{szertörlentő hatású és szar-} bályozza a bőr vízszintjét.

bb 6. a bóbíta bábegyüttes a zágrábi nemzetközi eszperantó bábfesztiválon

vid/pg -cz

1975. október 28.

zágrábban második alkalommal rendezték meg az amatőr eszperantó bábcsoportok nemzetközi fesztiválját, amelyen hazánkat a pécsi bóbíta bábegyüttes képviselte. a horvát eszperantó szövetség vendégeként öt napon át szerepeltek zágrábban a bóbítások kós Lajos vezetésével. Kovács Ildikó kolozsvári író nő „cini samu kalandjai” című két felvonásos gyermekdarabját vitték színre. az egy órás eszperantó nyelvű műsorban - a bóbíta együttes hagyományainak megfelelően - kesztyűsbábok szerepeltek. a pécsi bábjátékosok hét alkalommal léptek fel és mindenkor 350-400 zágrábi iskolásgyerek élvezte a műsorukat. a horvát fővárosban most készülnek az eszperantó nyelv iskolai oktatásának széleskörű bevezetésére és a nemzetközi eszperantó bábfesztivál előadásait köztük a nagy sikert aratott bóbíta bábegyüttes fellépését -kedvcsinálónak szánták a kisdíjak számára. /mti/

-.-

bb 7. tudósok olvassák a balaton „ naplóját,

vid/fm/pg -cz

1975. október 28.

tucatnyi műszerállást helyeztek el az idén a balatonon. balatonszemes és balatonakali között a vízállást, a szél irányát és sebességét, valamint a párolgást mérték automatikusan. tihanyánál áramlásmérőt helyeztek el. más helyeken a balaton nyílt vizén keletkező hullámok magasságát ellenőrizték.

a távvezérlésű műszerek segítségével a tó „ maga vezette, jellemző grafikonjait. az így kapott adatokat, az azokból levonható következtetéseket a balaton partépítési munkálatainál, a kőgátak építésénél, általában a tó életének tanulmányozásánál hasznosítják. a tó „ naplóját, a tudósok is „ átlapozzák, s a grafikonok adatait összevetik a korábbi megfigyelések tapasztalataival. /mti/

-.-

bb 8. az első nagy számítógép az ipari termelésirányításban -r-40-es üzemel az egyesült izzóban

i/sz/tr/sl/pg -cz

1975. október 28.

az egyesült izzó ujbpesti gyárában a kongresszusi és fel-szabadulási munkaverseny eredményeként több hónappal a határ-idő előtt helyezték üzembe a termelésirányítást segítő r-40-es szovjet nagy számítógépet, amelybe egyébként ndk, lengyel és bolgár részegységeket is beiktattak. az országban jelenleg három ilyen berendezés működik, s ez az első eset, hogy az r-40-est ipari célokra használják fel.

- 6 -

/folyt. köv/

bb 8. /az első nagy számítógép... folyt/pg

az új, nagyteljesítményű számítógépet az e célra fel-épített számítóközpontban helyezték el. a berendezéssel a kereskedelmi igényeknek megfelelően programozzák ezentúl a gyártási kapacitást. alkalmazásával várhatóan javul majd az alkatrész-gazdálkodás is. tervezik, hogy a számítógépet rövidesen felhasználják az anyaggazdálkodás területén. ehhez azonban jelentős előkészítő munkára van szükség, hiszen az izzóban mintegy 110 000 féle anyaggal dolgoznak. ezeket már rendszereztek, s összeállítottak egy 35 000 anyaggól álló listát. /mti/

-.-
-7-

bb.9. kilencmilliárd forintos betétállomány a takarékszövet-
kezetekben

i/ol/gg/sl/a/-cz

1975. október 28.

a lakosság pénzügyi szolgáltatásokkal kapcsolatos igényei-
nek kielégítésére hazánkban a takarékszövetkezetek kiterjedt
üzlethálózatot tartanak fenn. a 381 szövetkezet, összesen 2743
településen fejti ki csaknem ötmillió embert érintő tevékenysé-
gét, működési körzeteinek mintegy felében, 1320 helyen van
takarékszövetkezeti szolgáltatóüzlet. a szövetkezetek most ha-
zánkban is, mint sok más országban, készülnek arra, hogy a
hónap utolsó napján megrendezzék a sorrendben immár 51. takaré-
kossági világnapot, hogy a pénztakarékosság tartósan népszerű
maradjon az állampolgárok körében.

a szövetkezetek hazai hálózata évről-évre bővül. az idén is
öt új takarékszövetkezet alakult, éspedig monoron, szigetszent-
miklóson, sárospatakon, kiskunfélegyházán, kisteleken, további
29 helységi kirendeltség létesült. a hálózatfejlesztés elsőd-
leges célja, hogy a pénzügyi szolgáltatásokat szinte a helyé-
be vigye a lakosságnak.

a takarékszövetkezeti tagok száma meghaladja az 1,1 milliót.
a vidéki családok átlagos létszámát figyelembe véve ez azt jelen-
ti, hogy a szövetkezeteknek körzetükben csaknem minden családból
van már tagjuk. egyre nő a tagság vagyoni hozzájárulása is, a szö-
vetkezetek tevékenységét segítő részjegybefizetés összege már elé-
ri a 170 millió forintot. a tagok sorából választott testületekben
több mint 8 000-en tevékenykednek.

a takarékszövetkezeteknél elhelyezett betétállomány megközele-
ti a 9 milliárd forintot, ebből 8,5 milliárd forint kamatozó, a
többi gépkocsi-nyeremény, illetve nyereménybetét. a szövetkezetek-
nél összesen 653 000 betétkönyvet kezelnek.

a szövetkezetek tevékenységében nagy szerepe van a kizáróla-
gos tagsági szolgáltatásnak, a hitelezésnek. a kölcsönállomány je-
lentős mértékben a kis gazdaságok mezőgazdasági termelésének
fejlesztését, illetve a lakások korszerűsítését, bővítését szol-
gálja. több takarékszövetkezet az átlagosnál kedvezőbb hitel-
feltételekkel segíti a fiatal házaspárokat és a több gyermekes családok
építkezéseit./mti/

--

- 8 -

7.45/a

g¹⁰g

bb.10. megkezdtek tatabánya - ujjváros utolsó körzetének építését

vid/a/fm/-cz

1975. október 28.

a komárom megyei állami építőipari vállalat dolgozói meg-
kezdtek tatabánya-ujváros hatodik körzetének építését. ennek
a területnek a beépítésével fejeződik be tatabánya-ujváros é-
pítése, ahol 1952-ben kezdték meg az első háztömb alapozását.
most már mintegy harmincezren laknak itt kényelmes, összkomfor-
tos lakásokban. több mint 9 000 lakást és számos kommunális, köz-
igazgatási létesítményt adtak át rendeltetésének. befejezésé-
hez közeledik az új lakótelep centrumának kialakítása is.

az ujjváros fejlesztését befejező építkezés csaknem egymil-
liárd forintba kerül. ha az építők a határidőket teljesítik,
akkor öt év múlva 7 300 lakója lesz ennek a körzetnek. a korszerű
távfűtéses háztömbök 5 és 11 szintesek lesznek. a legkisebb la-
kás 48,6, a legnagyobb 66 négyzetméteres lesz. minden épület a
győri házgyár paneleiből készül. a tömböket levegősen helyezik el,
a házakat úgy képezik ki, hogy szélvedett belső udvarokat al-
kossanak. többek között 16 tantermes általános iskolát, 100
személyes bölcsődét, 150 személyes óvodát, kereskedelmi egysége-
ket, orvosi rendelőt és gyógyszertárat is létesítenek a ház-
tömbök szomszédságában.

az ujjváros építésének befejezésével nem zárul le a megye-
székhely fejlesztése. más területeken alakítanak ki új lakóne-
gyedeket, s ezek megépítésével bontakozik ki tatabánya egységes
városszerkezete./mti/

--

bb.11. többet termeltek olcsóbban veszprém megye bauxit-,tim-
föld- és alumíniumipari vállalatai

vid/fm/a/-c

1975. október 28.

a magyar-szovjet timföld-alumínium egyezmény ,, kulcsü-
zemei,, veszprém megye bauxit-,timföld és alumíniumipari vál-
lalatai ebben az évben is lépést tartottak az alumíniumipari
központi fejlesztési program megvalósítását szolgáló tervekkel.

/folyt.köv./

7.45/a

g¹⁵g

- 9 -

bb.11./ többet.....folyt./-a

ezeket az előírásokat nemcsak határidőre teljesítették, hanem valamennyi vállalatnál olcsóbban és többet termeltek. mindebben nagy része van az egész éven át lendületes kongresszusi versenymozgalomnak és a szocialista brigádok kiemelkedő tevékenységének.

az új bauxitbányák nyitásának előfeltételeit biztosító bauxitkutató vállalatnál 15 százalékkal teljesítették a kutató-furási tervüket. elsősorban oda koncentrálták a munkát, ahonnan a készletekről, azok geológiai elhelyezkedéséről leg hamarabb várnak részletes információt a bauxitbánya vállalatok. így nagyegyháza és nyirád környékén érték el a legkiemelkedőbb furási eredményeket. a mennyiségi mutatók mellett figyelemreméltóan csökkent a furások költsége, és az idén a kutatófurások során 721 ezer forint értékű anyagot és energiát takarítottak meg.

a bakonyi bauxitbánya vállalatnál - amely az országos termelésnek 2/3-át adja, ez év elejétől számítva terven felül már több mint 3000 tonna bauxitot termeltek. januárban 5 millió megtakarítást ajánlottak fel, és az októberi összegezés szerint az anyag-és energiamegtakarítás értéke már meghaladta a 12 millió forintot.

az ajkai timföldgyár és alukohó az őszi hónapokban érte el termelési csúcst; fennállása óta először a havi kalcinálás meghaladta a 37 000 tonnát, a termelési csúcst szállítási csúcst követte, s a jó munka-és üzemszervezésnek köszönhető, hogy minden zökkenő nélkül jutott el a szovjetunióba továbbfeldolgozásra az alumíniumipari alapanyag.

a legnagyobb megtakarítást a lufelhasználásnál érték el. a technológiai sor ésszerűsítésével elérték, hogy felére csökkentették drága importanyag felhasználását.

az inotai alumíniumkohóban a gyorsan növekvő kereslethez igazodtak, amikor az év elejétől számítva, a tervezettnél 149 tonnával több keskeny alumínium-szalagot gyártottak. a tubusok előállításához. száz tonnával többet gyártottak a tervezettnél a kohóalumíniumból is. ugyanakkor jelentősen csökkentették az energiaszükségletet, és csaknem egymillió forinttal mérsékeltek a karbantartási költségeket./mti/

8.00/a

-.-
- 10 -

g20g

bb 12. csepegtető és fóliatömlős öntözési kísérletek kazincbarcikán

vid.-fm gi -cz

1975. október 28.

energiából mintegy harminc, vízből pedig csaknem ötven százalékkal lehet megtakarítani az ugynevezett csepegtető és fóliatömlős öntözéssel a korábbi esőztető módszerekhez képest. a két öntözési eljárást a budapesti kertészeti egyetem vizgazdálkodási tanszéke és a kazincbarcikai borsodi vegyi kombinát közösen fejlesztette ki. a kertészeti egyetemen a nagyüzemi kísérleteket, a borsodi vegyi kombinát agrokémiai telepén a vízhozam-méréseket és a pvc-csővek tartósságát vizsgálták.

a kísérletek alapján a szakemberek a csepegtető módszert főként gyümölcsösökben és szőlőkben, a fóliatömlős öntözést pedig veteményes kertekben javasolják. a két módszer további közös előnye, hogy megszünteti az esőztető és más öntözési módokhoz képest az ugynevezett mikro-talajeróziót, hátránya viszont, hogy szennyezett vízzel nem használható.

a borsodi vegyi kombinát és a kertészeti egyetem közös öntözési módszerei iránt máris nagy az érdeklődés. hazai termelőszövetkezeteken és állami gazdaságokon kívül az eljárások iránt külföldön is érdeklődnek. /mti/

-.-

bb 13. új kártevő a kukoricatáblákon - kidolgozták a védekezés módszereit

vid.-fm gi -cz

1975. október 28.

a mezőgazdasági és kiserőművi kukoricatáblákon az idén mintegy 15 százalékos kárt okozott a kukoricabarkó - állapították meg a keszthelyi agrártudományi egyetem növényvédelmi intézetének munkatársai.

dr. takács andrás, a keszthelyi agrártudományi egyetem adjunktusa már több éve vizsgálja a nyolc milliméter nagyságú kártevő életkörülményeit és a fokozódó kártétele elleni védekezés lehetőségeit. a kukoricabarkó különösen az elmúlt évtizedben az egymást követő száz évben terjedt el a monokultúrás kukoricatáblákon. érdekessége, hogy csak néhány éve vált kártevővé. a természettudósok már több mint száz évvel ezelőtt leírták jelenlétét hazánk tájain. akkor azonban réteken, legelőkön élt, mint fauna-tag. tartózkodási helyét és táplálékát az elmúlt évtizedben cserélte fel a jobb és gazdagabb megélhetést biztosító kukoricával.

/folyt. köv./
7.55/gi

- 11 -

g30g

bb 13. /uj kártevő ... 1. folyt./gi

az állandóan kukoricát termelő területeken - amelyek a vegyszeres gyomirtás és termesztési rendszerek kialakulása után váltak általánossá - állandó táplálékot talált. kártételt különösen a kukorica kelése és az első hat levél kialakulása idején okoz. május elején a fiatal növény első leveleinek lerágásával hosszabb időre hátráltatja a fejlődést.

a keszthelyi kutató több évig vizsgálta a különböző dunántúli kukoricatáblákon a beteg növények életfolyamatait. vizsgálta a szár hosszúságát, vastagságát és a termés mennyiségét. megállapította, hogy májusi kártételnél 40 százalékos levélfelület-vesztés után a növény regenerálódik ugyan és termést is hoz, a szár azonban vékonyabb, a lomb kevesebb és a termés kiesés meghaladja a 15 százalékot.

a kukoricabarkó az elmúlt években baranya, tolna, fejeér megye iparszerű kukoricatermesztő rendszerű területein okozott nagyobb károkat, de ujabban a kisalföld kukoricatábláin is megtalálható. elterjedésének északi felső határa a duna vonala.

a keszthelyi agrártudományi egyetem növényvédelmi intézetében kidolgozták a kártevő elleni védekezés módszereit is. a kutatók tapasztalatai szerint az a legjobb védekezési technológia, ha a talajlakó kártevők elleni védekezéssel egyidőben juttatják a talajfertőtlenítő granulátumot a kukoricatáblákra. a laza, homokos és lösztalajon - ahol különösen jól érzi magát a kártevő -, általában egymást követően 2-3 évben is meg kell ismételní a védekezést. /mti/

-.-

bb 14. kitűnő minőségű kukorica termelt csongrádban - növelik a takarmánytápok gyártását

vid.-fm gi -cz

1975. október 28.

csongrád megyében a 80.000 hektárnyi kukoricavetés tíz százalékán súlyos pusztítást okoztak a nyári belvizek. a többi területen viszont jó közepes a termés, magasabbak a hozamok a tavalyinál, a minőség pedig messze felülmúlja a sokévi átlagot. /folyt. köv./

8.00/gi

- 12 -

g30 g

bb 14. /kitűnő minőségű ... 1. folyt./gi

ugyszólván nincsenek „foghijas”, csövek, szép fejlettek rajtuk a szemek. a száraz, napfényes ősznek köszönhető, hogy egyöntetűek a termések. korábban gyakran előfordult, hogy azonos vetési idejű növényállományról a teljesen beérlett termés között sok ugynevezett tejes, lágyszemű kukoricacsövek is voltak. a betakarításnál nagy könnyebbséget jelent a kukorica kedvezően alacsony nedvességtartalma. nincsenek tulterhelve a szárító üzemek. sokkal kevesebb energia felhasználásával tárolható az idei szemestermény, mint az elmúlt fél évtized bármelyik esztendejében.

a kitűnő minőségű kukoricatermésre alapozva a csongrád megyei gabonafelvásárló és-feldolgozó vállalat növeli a takarmánytápok gyártását. az új idényben 1.800 vagonnal több takarmánykeveréket készítenek a tavalyinál. /mti/

bb.15. román pártmunkásküldöttség érkezett budapestre

hi/a/la-cz

1975. október 28.

a magyar szocialista munkáspárt központi bizottságának meghívására hétfőn budapestre érkezett a román kommunista párt kb pártmunkásküldöttsége, amelyet gheorghe rosu, a központi bizottság tagja, a bacau megyei pártbizottság első titkára vezet. a küldöttséget a ferihegyi repülőtéren káplár józsef, a központi bizottság osztályvezetőhelyettese fogadta. jelen volt ioan cotot, a román szocialista köztársaság budapesti nagykövete. /mti/

bb.16. mexikói gazdasági küldöttség tárgyal budapesten

tm/a/-cz

1975. október 28.

hat napig mexikói üzletemberek piackutató küldöttsége tartózkodott budapesten. piackutatás és magyar-mexikói kooperációk létrehozása végett. a magyar kereskedelmi kamara által összeállított program keretében a mexikói üzletemberek találkoztak a magyar villamosipar, műszeripar, vegyipar, gyógyszeripar, könnyűipar és élelmiszeripar külkereskedelmi vállalatainak vezetőivel, fogadta őket viczenik dénes, a külkereskedelmi minisztérium főosztályvezetője is. a küldöttség kedden a kora reggeli órákban elutazott budapestről. /mti/

9.25/a

- 13 -

g50 g

bb.17. vizeresztés a sió-csatornán

s/a/-cz

1975. október 28.

a balaton magas vízállása miatt a sió-csatornán november 6-án 18 órától vizeresztés kezdődik. a vizeresztés időtartama előreláthatólag négy hét. a vizeresztés alkalmával a vízmélység hajózásra is alkalmas lesz. /mti/

-. -

bb 18. salzburgba utazott a madách színház társulata

t nm/tr gi hi -cz

1975. október 28.

kedden reggel ausztriai vendégjátékra utazott a madách színház 63 tagú társulata. a magyar művészek salzburgban lépnek fel azon a rendezvénysorozaton, amellyel a fennállásának 100. évfordulóját ünneplő landes theatert köszöntik. a népszerű budapesti együttes szerdán este shakespeare othello című tragédiáját mutatja be, a főszerepekben bessenyei ferencel, huszti péterrel és bajza viktória főiskolai hallgatóval.

a magyar művészek innen bécsbe utaznak, ahol pénteken műsort adnak az osztrák fővárosban élő magyar kolónia tiszteletére a collegium hungaricumban. ezzel a zenés irodalmi összeállítással bucsuznak az osztrák közönségtől.

a madách színház salzburgi vendégjátékát a landes theater előreláthatóan a jövő év februárjában viszonozza majd. /mti/

-. -

bb 21. beérett a füge másodtermése a balaton partján

vid.- gi -cz

1975. október 28.

a balaton északi partján beérett a hazánkban csak néhány helyen tenyésző déligyümölcs, a füge másodtermése is. csopak-balatonfüred, továbbá zánka, ábrahámhegy és badacsonyörs hegyvonulatában a nyár végén érett be az első termés, amelyet azóta a présházak tornácain füzérekben aszalnak. az idén a megszokottnál mintegy három héttel később érett be a másodtermés, amely minőségben, főleg cukorképződésben nem éri el a korábbi évek átlagát. /mti/

-. -

11.10/gi

- 14 -

1120 g

bb 19. sajtótájékoztató a fogászati és testápolási hónapról

t ró/tm gi hi -cz

1975. október 28.

a fogbetegségek megelőzését, a szájhigiénét, a rágás fontosságát, a helyes táplálkozást, a rendszeres fogkezelést propagálják novemberben a fogászati és testápolási hónapban - erről tájékoztatta az újságírókat kedden a gyermekfogászati klinikán dr. gonda györgy, az egészségügyi felvilágosító központ igazgatója.

a fogászati nevelés hatékonyságát tanulmányozó hazai és külföldi vizsgálatok tapasztalatai szerint a fogbetegségek megelőzését szolgáló ismeretterjesztő, nevelő tevékenység hatékonyabb, ha nem korlátozódik a szájjápolás részkérdésére, hanem az egészség megvédésének általánosabb problémáiba illeszkedik. a fogászati hónapnak nemcsak az a célja, hogy novemberben mind többen és többen keressék fel a szakrendeléseket, hanem - a fogromlás személyi megelőző módszereinek ismertetésével és tudatosításával - a lakosság mozgósítása a fog- és szájhigiéniára.

különös gonddal fordulnak az óvodásokhoz, az általános- és középiskolai tanulókhöz egészen a sorozásra kerülő fiatalokig, mert ők a legfogékonyabbak és a legjobban befolyásolhatók. e korcsoportban - mondják az orvosok - sikeresebb lehet a harc a fogszuvasodás ellen, mert ekkor többnyire még csupán néhány fog és nem az egész fogazat betegségről van szó. a fogászati hónap során ilyen módon az egészségnevelési kampányt a gyermek- és ifjúsági fogászat területén kívánják összpontosítani. a fogszuvasodás megelőzésének kérdésein túl foglalkoznak majd a már népbetegségnek tekinthető fogágy-megbetegedés gyógyítható, s minél előbb fordul a beteg orvoshoz, annál eredményesebben. a rendszeresen végzett alapos fogmosáson kívül szükséges az időszakos fogkő-eltávolítás, az ingyulladás gyógyszeres kezelése, a hiányzó fogak pótlása, a mozgó fogak sinezéssel való rögzítése.

a sajtótájékoztatón az újságíróknak bemutatták a mikszáth kálmán tér 4. szám alatti gyermekfogászati klinikát, és az ott alkalmazott új fogászati gépeket is. /mti/

11.15/gi ezzel kapcsolatos felvilágosításával. a legszélesebb körökben tudatosítani akarják, hogy ennek legfőbb okozója a megfelelő szájjápolás hiánya, hogy a fogak felszínén összegyűlt fogkő vezet ingyulladáshoz, majd inysorváshoz, végül a fogak meglazulásához és kihullásához. felhívják a figyelmet arra, hogy a fogágy-betegség

- 15 -

1150 g

felhasználható: 15.00 órától

bb 20. a népi építészet emlékeiből nyílt kiállítás a szim esztergomi marógépgyárban

vid.- gi -cz

1975. október 28.

az esztergomi balassa bálint muzeum és a szim esztergomi marógépgyárának ságvári endre szocialista brigádja közötti együttműködési szerződés alapján került sor arra a kiállításra, amelyet kedden nyitottak meg a gyárban. a brigád tagjai az anyag szállításában és rendezésében is részt vettek.

a muzeumi hónapban ez már a második olyan kiállítás, amelyen esztergom népi építészeti emlékeit mutatják be. a dokumentumokat a nyáron készítették a városban az ybl miklós építőipari főiskola üzemmérnök hallgatói. a főiskolások számára hasznos gyakorlatot, az esztergomiaknak pótolhatatlan néprajzi értéket jelent munkájuk.

a múlt hónap végén a szentgyörgymezei klub-könyvtárban rendezett kiállításon azokat a rajzokat, fényképeket mutatták be, amelyeket arról a városrészről készítettek. ezuttal a marógépgyár környékén, vagyis a város déli részén készült munkáikat állították ki. többek között megörökítették a volt királyi város területén, az eszperantó utcában egy 19. század közepéről származó tornácos kiskocsmát. jónéhány parasztház vázlata szerepel a kiállításon. többnek a kapuját külön felvették, ugyanis a városban nagyon fejlett volt a kapu-kultúra. /mti/

-. -

bb 22. mindkét termelői vonal üzemel a hejőcsabai cementgyárban

vid.- gi -cz

1975. október 28.

a négy milliárd 700 millió forintos költséggel épült hejőcsabai cementgyár történetében első ízben fordult elő, hogy mindkét klinkergyártó vonal üzemel. a naponta kétezer tonnányi jó minőségű klinkert gyártó i-es forgókemence szomszédságában kedden hajnalban begyújtották az újra falazott ii-es forgókemencét is. ezzel a fiatal gyár történetében mindkét technológiai vonalon, első ízben kezdődött meg az üzemszerű termelés.

/folyt. köv./
11.40/gi

- 16 -

12¹⁵g

bb 22. /mindkét ... 1. folyt./gi

az i-es technológiai sorhoz tartozó berendezések, a nyersmalom, a cementmalom, valamint az i-es klinkerégető kemence mellett kedden már a ii-es technológiai sor egységei is folyamatosan termeltek. ezzel a hejőcsabai gyárban mintegy három - három és fél ezer tonna kiváló minőségű cementet állítottak elő egyetlen napon.

az új hejőcsabai cementgyárban az eddigi próbaüzem során már több mint százezer tonnányi cementet gyártottak, és ebből pedig már százezer tonna el is hagyta a gyárat. folyamatosan történik a kész cement kiszállítása zsákolt és ömlesztett formában. vasuton és közuton naponta mintegy két és fél - három ezer tonna cementet szállítanak a nagy építkezésekhez. /mti/

-. -

bb 23. az egyetem és a gyógyszeripar együttműködése

t me/tm gi hi -cz

1975. október 28.

a magyar gyógyszeripar fejlődését, az egyetemi gyógyszerészképzést segíti elő a semmelweis orvostudományi egyetem gyógyszerésztudományi karának a gyógyszeripar gyáraival, intézményeivel kedden megkötött együttműködési megállapodása. lehetőséget biztosít ahhoz, hogy a gyógyszerésztudományi kar oktató, tudományos tevékenysége az eddiginél eredményesebben szolgálja a gyógyszerkutatót, és - termelést - hangsúlyozza dr. antoni ferenc, a semmelweis orvostudományi egyetem rektora, és dr. szász györgy, a gyógyszerésztudományi kar dékánja a megállapodás aláírásakor az egyetem tanácsstermében tartott ülésen. dr. csákvári györgy, a magyar gyógyszeripari egyesülés elnöke felszólalásában a gyógyszerésztudomány és a gyógyszeripar kapcsolatának szükségességéről szólt. elmondotta, hogy a szakemberek specializálódása, a termelés korszerűsítése megköveteli a gyógyszerészhallgatók felkészítését az üzemi gyakorlatra.

a megállapodás értelmében a gyógyszerésztudományi kar vezetése bevonja a gyógyszeripari szakembereket az oktató-nevelő munkába, a gyógyszeripar vezetői pedig elősegítik a gyógyszerészhallgatók gyakorlati képzését laboratóriumaikban, üzemeikben.

/folyt. köv./
11.45/gi

- 17 -

12²⁰g

bb 23. /az egyetem és a 1. folyt./gi

a gyógyszerészjelöltek az államvizsga előtti kötelező gyakorlati idejük meghatározott részét gyógyszer-gyári nagyüzemekben tölthetik. a gyógyszeripari gyárak, intézmények rendszeresen eljuttatják a karhoz a végzős gyógyszerészeket érdeklő állás-hirdetményeiket, s az alkalmazásuknál figyelembe veszik a kar ajánlásait. ugyanakkor a kar a gyógyszeripari gyárak és intézmények rendelkezésére bocsátja azokat a kutatási témákat, amelyek megoldásába a szakemberek bekapcsolódhatnak. a gyógyszeripari gyárak, intézmények vezetői folyamatosan közlik a karral azokat a gyógyszerészeti tudományos témákat, amelyek megoldására a kari-kutatók vállalkozhatnak.

a kar, s a szerződő gyógyszeripari gyárak, intézmények képviselői hasznosnak vélik kísérleti technológiai üzem létesítését a gyógyszerésztudományi kar keretében. ezáltal a kari kutatási kapacitás egy részét a gyógyszeripari problémák megoldásának szolgálatába állíthatnák, a hallgatók megismernék a nagyüzemi gyakorlatot. mindezek megvalósításáig a gyárak, intézmények kölcsön adnak vagy az egyetemi intézet rendelkezésére bocsátanak műszereket, berendezéseket. /mti/

--

bb 28. rendőrségi hírek

/tm gi -cz

1975. október 28.

komárom és kisbér között a közuton egy személygépkocsi elütötte kéringer jános 37 éves sertésgondozó, kisigmándi lakos kerékpárost. kéringer a helyszínen meghalt. a baleset oka: a kerékpáros féktávolságon belül a személygépkocsi elé lépett. a vizsgálatot megkezdték.

sopron és ágfalva között az egyik utkanyarban kővári lászló 23 éves gépkocsivezető, ágfalvi lakos tehergépkocsi-val kisodródott, majd egy fának ütközött. kővári és felesége, kővári lászlóné 22 éves eltartott, a helyszínen meghalt. a baleset oka: kővári nem az utviszonyoknak megfelelő sebességgel vezetett. /mti/

--

11.50/gi

- 18 -

12³⁰ g

bb.24. olasz ujságíró küldöttség budapesten

sl/mm/a/-cz

1975. október 28.

a magyar kereskedelmi kamara meghívására háromtagu olasz ujságíró-küldöttség érkezett budapestre; a delegációban részt vesz a corriere europeo, az il fiorino és a paese sera gazdasági szerkesztője. tájékoztatást kapnak a magyar gazdasági életéről és a magyar-olasz gazdasági kapcsolatok fejlesztésének lehetőségéről. /mti/

--

bb.25. befejeződött a szüret a balatonfelvidéken

vid/kz/a/-cz

1975. október 28.

kedden befejeződött a szüret a balatonfelvidéki történelmi borvidéken. az idei termés mennyiségben és minőségben is meghaladta az elmúlt évit. különösen a szeptemberi esők utáni jó idő kedvezett a bogyók cukrosodásának. főként a badacsonyi, a balatonfüredi és csopaki olaszrizling táblákról szürtek jó minőségű mustot.

az idei szüret tapasztalatai is arra készítetik a nagyüzemi gazdaságokat, hogy a jövőben csak gépi szüreteléshez alkalmas sortávolságu ültetvényeket telepítsenek, s fokozzák az olaszrizlingnél korábban érő, de ugyanolyan minőséget adó szőlőfajták telepítését és új fajták nemesítését. /mti/

--

bb.29. október végi másodvirágzás az alföldön

vid/kz/a/-cz

1975. október 28.

a sok őszi napsütés hatására tiszafüreden, a gábor áron utca egyik kertjében másodszor nyíltak ki az almafa virágai és néhány levél is kibomlott a fán. az ugyancsak szolnok megyei vezsényen, a kölcsey utca egyik kertjében, virágdiszbe öltözött a szilvafa, megjelentek a meggyfák rózsaszínű szirmai és virágzásnak indult néhány orgonabokor is. a tiszazugban néhol másodszori termést is érlelnek a korai körtefák. /mti/

--

11.45/a

- 19 -

12⁵⁰ g

bb.26. kiállítások, magyar-szovjet barátsági est vas megyében
vid/a/-cz 1975. október 28.

a szovjet kultúra és tudomány napjainak vas megyei rendezvénysorozata keretében kedden három kiállítás nyílt szombathelyen. a tanárképző főiskolán, „szovjet gyermekrajzok”, és a „szovjetunió magyar fotóművészek szemével”, a lakástextil vállalatnál pedig, „együtt a lenini uton”, címmel.

a kiállítások tükrözik a szovjet gyermekek boldog életét, a kommunizmust építő szovjetunió munkáját, a békéért folytatott következetes harcát, képet adnak arról, hogy a szovjet tudomány és kultúra eredményei a békét, az emberiséget szolgálják.

a kiállítások megnyitóján részt vett vladiszláv georgevics szergejev, a budapesten működő szovjet kultúra és tudomány házának igazgatója is.

kiállítás nyílt kedden celldömölkön is a kemenesaljai művelődési központban, a legújabb napvilágot látott szovjet könyvekből.

a nap gazdag programját gersekaráton magyar-szovjet barátsági esttel fejezték be. a barátsági esten a szovjet kultúra és tudomány házának mezőgazdasági szakértői adtak tájékoztatást a szovjetunió mezőgazdaságáról, s válaszoltak az ezzel kapcsolatos kérdésekre, majd a mezőgazdasági technika fejlődését, a mezőgazdaságban dolgozók életét, eredményeit ismertető filmet mutattak be./mti/

--

bb.27. új villamos távvezeték épül zalaegerszeg-körmend között
vid/kz/a/-cz 1975. október 28.

vas megye energiaellátásának helyzetét vitatta meg keddi ülésén a megyei tanács tervgazdasági bizottsága. az új ötéves tervidőszak előtt ugyanis a megye vezetői tisztá képet akarnak kapni az energiahelyzetről. az ez év végével záruló periódus előtt ez nem történt meg a megfelelő módon, s így az egyéb területek intenzív fejlesztése energiaszolgáltatási feszültségeket okozott.
/folyt.köv./

11.55/a

- 20 -

13^og

bb.27./ új villamos.....folyt./-a

a villamosenergiaellátást, mint az ülésen rámutattak, főként az iparosodott körmend és szentgotthárd térségében nagymértékben javítja, hogy az ajka-zalaegerszegi főelosztó hálózatot az év végéig körmendig meghosszabbítják. később szombathelyig elvisszik azt, így a megyeszékhely biztonságos villamosenergia-ellátása is megoldódik. ugyanezt segíti elő a szombathely-ajka közötti hálózat felújítása is. a fogyasztás évi 10 százalékos emelkedésével számolnak, ezért az éedsz az ötödik ötéves tervben 368 millió forintos beruházást valósít meg.

a következő évek a gázellátásban hozzák a legnagyobb változást: szombathelyt bekapcsolják az országos földgázvezeték rendszerbe. devecserből 77 kilométeres távvezetéken jut az energia a közel 80 000 lakosú városba. a 275 millió forintba kerülő programot szakaszosan valósítják meg 1977 és 1982 között. a készülő 300 milliméter keresztmetszetű távvezeték alkalmas arra, hogy a hatodik ötéves tervben esetleg kőszeget, sárvárt és celldömölköt is bekapcsolják. a továbbiakban bejelentették, az ülésen azt is, hogy a nemrégiben feltárt uraiujfalui földgázmező körülbelül 20 évre kielégíti a répcelaki szénsav-és sajtgyár, a lakótelep, továbbá az ezután bekapcsolásra kerülő uraiujfalui állami gazdaság energiaszükségletét.

a tervgazdasági bizottság ülésén közölték, hogy 1976.január 1-én megyei távhőszolgáltató vállalat kezd meg a működését a megyében, s ez szombathely, sárvár, körmend, celldömölk és szentgotthárd mintegy 5000 lakása és 60 intézménye központi hőellátását biztosítja. később, de még az v.ötéves terv idején feladata körülbelül megduplázódik a korszerű fűtési módok térhódításával.
/mti/

bb 30. megnyílt a földalatti vasuti muzeum

t ró/s gi hi -cz

1975. október 28.

kedden ünnepélyes külsőségek között megnyílt budapest új látványossága, a földalatti vasuti muzeum. giltner andor, a fővárosi tanács elnökhelyettese ünnepi beszédében méltatta a közlekedési muzeum és a budapesti közlekedési vállalat eredményes összefogását, amely lehetővé tette, hogy a városi vasuti közlekedés immár 80 éves emlékeit, történetét a nagyközönség is tanulmányozhassa.

a budapesti deák téri aluljáróból megközelíthető muzeum az európai kontinensen elsőként megnyitott földalatti villamosvasut eredeti, az 1956. évi újjáépítése óta nem használt alagútjában kapott helyet. itt látható a milleniumi földalatti vasut három eredeti járműve, ezeken kívül modellek, eredeti tárgyak, műszaki rajzok és egyéb dokumentumok reprezentálják a budapesti földalatti vasut történetét megnyitásától napjainkig. bemutatja az 1973-ban befejezett teljes rekonstrukciót csakugy, mint az 1970-től üzemelő és folyamatosan tovább épülő metró eddigi hálózatát és továbbépítésének terveit is.

/folyt. köv./
12.10/gi

- 21 -

13^og

bb 30. /megnyilt ... 1. folyt./gi

állandóan pirosat jelez a rövidke pálya mentén álló semafor és mindvégig vesztegel a muzeális szerelvény, az érdeklődők azonban szabad utat kapnak: hétfő kivételével naponta délután 6-ig látogathatják a maga nemében páratlan muzeumot. a belépés - stílusosan -, helyben lyukasztandó villamosjegy. *előrelőtt 10-ke*

a földalatti vasuti muzeum megnyitásához kapcsolódva tudományos ülést rendeztek a közlekedési muzeum előadótermében. a résztvevő hazai és külföldi szakemberek - akik egyébként nagy elismeréssel szóltak a látottakról - néhány tudományos kérdést elemeztek: például a vasút szerepét a főváros tömegközlekedésében, előadás hangzott el a kontinens első földalatti vasutjának történetéről, valamint a kismélységben épített földalatti vasutakkal kapcsolatos tapasztalatokról. szóba kerültek a vasút üzemének rekonstrukciójával, az új járművek kialakításával, valamint a műszaki újításokkal és fejlesztésük lehetőségeivel kapcsolatos kérdések. /mti/

bb 32. Lengyel nemzeti hét az egrü centrum áruházban

vid.- kz gi -cz 1975. október 28.

Lengyel nemzeti hét nyílt kedden az egrü centrum áruházban. a megnyitáshál elmondották, hogy mintegy 2.5 millió forint értékű áru érkezett erre az alkalomra a lengyel népköztársaságból. a vásárlók külön osztályon válogathatnak több ezer lengyel ajándék-, népművészeti- és divatcikk, továbbá játék között. az egrü lengyel nemzeti hét november 7-én zárul. /mti/

bb 33. a fővárosi pályaválasztási intézet

/mm gi hi -cz 1975. október 28.

felhívja a vállalatok figyelmét, hogy a fizikai dolgozók tanulási szándékainak felméréséhez és az ehhez kapcsolódó képzési és továbbképzési tanácsadás megszervezéséhez kiadott módszertan segédletet az intézetnél /budapest v., deák ferenc utca 17., 1. emelet/ soronkivül átvehetik. a munkaügyi miniszter 13/1975 /ix. 14./ mým számú rendelete szerint a felmérés elkészítésének határideje a 3000-nél több dolgozót foglalkoztató vállalatoknál: november 30. /mti/

12.35/gi

- 22 -

13¹⁵ g

bb 31. huszonöt ezer ifa tehergépkocsi magyarországon

t kf/s gi sl -cz

1975. október 28.

a belkereskedelmi szállítási vállalat ilka utcai telephén kedden ünnepélyesen adták át a 25 ezredik magyarországra szállított ifa w-50 típusu teherautót. az ünnepegen a ludwigsfeldei ifa autógyár, az exportáló és az importáló külkereskedelmi vállalat, valamint a forgalmazó autóker vezetőin kívül ott volt horst jörgens, az ndk/nagykövetség kereskedelmi tanácsosa. *(budapesti)*

a jubileumra utaló szöveggel ellátott, feldiszipett, kékszürke színű 5 tonnás kocsi lendér jenő, az autóker kereskedelmi igazgatója adta át kovács lászlónak, a bszv gépkocsivezetőjének. az ünnepegen az ifa gyár 30 olyan gépkocsivezetőt és szerelőt is megjutalmazott, akik kitűnő teljesítményt értek el - fődarab csere nélkül több mint 200 ezer kilométert tettek meg -, s értő gazdáí az ifa-teherautóknak.

a jubileum alkalmából elmondották, hogy a veb ifa automobilwerke tíz éve dolgozik, azóta 40-féle változatban több mint 150 ezer gépkocsi hagyta el az üzemet. a mostani jubileumi szám is mutatja, hogy az ifa járművek - teherautók, seprőgépek, tartálykocsik, forgósdarus autók stb. - meghonosodtak magyarországon. legnagyobb használójuk, a belkereskedelmi szállítási vállalat gépjármű állományának 66 százaléka ifa típus. a kész kocsikon kívül szállítanak magyarországra teljes alvázakat, amelyekre hazai tervek alapján itthon készítenek különleges felépítményeket. az így kialakított tej- és üzemanyag-szállító, hűtő és termosz-kocsik, napocsibe és más élőállat szállító gépjárművek, hidraulikus konténer-szállító autók jól szolgálják a közúti fuvarozást, az anyagmozgatást. az ifa gépkocsik megbízható működéséhez, hosszú élettartamához a magyar gépjárművezetők és szerelők rátermettsége, szakismerete nagyban hozzájárul; szaktudásukat az ifa gyár évenként szervezett tanfolyamán gazdagítják.

beszámoltak arról is, hogy a két ország illetékes szervei a közelmúltban írták alá a kgst egyik legnagyobb gyártmány-szakosítási szerződését. a megállapodás értelmében magyarországon megszüntetik az 5-6 tonnás tehergépkocsik gyártását, s a ludwigsfeldei gyár 1976-80 között 26.500 ifa w-50 típusu kocsit szállít magyarországra. ellentételként magyarország gyártja a városközi autóbuszokat, az ikarus 200-as családból a következő öt évben 8 ezer busz kerül az ndk-ba. ugyancsak kooperációban készül a munkásszállító ikarus-ifa 211-es típusu kisautóbusz is, amelyhez az ndk szállítja a fődarabokat, a felépítményt, a buszt a székesfehérvári ikarus szereli össze. /mti/

Városi és a -.-

12.40/gi

- 23 -

13¹⁵ g

bb 35. időjárásjelentés

t/ny -cz

1975 október 28

a meteorológiai intézet jelenti október 28-án kedd 13 órakor:
napos, száraz marad az idő

szárazföldünk délnyugati, nyugati és középső részeinek időjárását továbbra is a leszálló légmozgások határozzák meg. a hajnali órákban ezeken a területeken több helyen köd keletkezik. a köd feloszlása után száraz, napos az idő. a kárpát-medencében a hőmérséklet csúcspontja általában az évszaknak megfelelően alakul, vagy 2-3 fokkal magasabb annál. a változékony, csapadékos időjárást hordozó óceáni léghullámok izlondon át a skandináv-félsziget fölé áramlanak. a szovjetunió európai területének nagy részén borult, esős az idő, északon hózáporok is előfordulnak. a következő 36 órában a kárpát-medence fölött légtömegcsere nem lesz, így tovább tart a szép, őszi idő.

hazánkban hétfőn a reggeli és a délelőtti órákban még többfelé ködös idő volt, egy-két helyről ködszítást is jelentettek. a köd feloszlását derült, száraz idő követte. általában 6-9 óráig át sütött a nap. a legmagasabb nappali hőmérséklet 15-21 fok között alakult. kedd hajnalra ismét többfelé köd keletkezett. a levegő hőmérséklete általában 0 plusz 6, egy-két helyen 0 mínusz 1 fokig hűlt le. délelőtt a köd nagy része feloszlott, felhőtlen vagy derült volt az ég. 11 órakor miskolcon, nyíregyházán, és békéscsabán még megmaradt a köd, és 5-8 fok között alakult a hőmérséklet. máshol 11 órára általában 11-16 fokig emelkedett a hőmérséklet.

budapestén hétfőn a hőmérséklet napi középértéke 11.2 fok volt, 2.4 fokkal magasabb, mint a 100 éves átlag.

ma 12 órakor budapestén a hőmérséklet 15 fok, a tengerszintre átszámított légnyomás 772 mm, alig változik.

várható időjárás szerda estig: kevés felhő, eső nélkül. a hajnali és a reggeli órákban többfelé köd. gyenge, napközben mérsékelt változó irányú szél. várható legalacsonyabb éjszakai hőmérséklet: általában 0 plusz 5 fok között, néhány helyen gyenge talajmenti fagy, legmagasabb nappali hőmérséklet szerdán: általában 15-20 fok között, egy-két tartósan ködös helyen 10 fok közelében.

a duna vízállása budapestén 175 cm./mti/

13.30/ny

-24-

13³⁰ g

bb 34. új állati fehérjét előállító gyár

vid.-kz gi -cz

1975. október 28

az építkezés és a szerelés befejeztével megkezdték debrecenben egy új állati fehérjét előállító gyár kipróbálását. a 330 millió forintos beruházással létrehozott korszerű üzemben naponta 1000-1200 mázsa husipari mellékterméket tudnak feldolgozni. a kedden megkezdődött próba december végére fejeződik be, s az új gyár ettől kezdve folyamatosan termel. /mti/

-.-

bb 37. pótlás a 23. sz. hírünkhöz

hi/s gi -cz

1975. október 28.

mai 23. sz. hírünkhöz /az egyetem és a gyógyszeripar együttműködése/ az alábbi pótlást adjuk:

az 1. bekezdés végéhez kérjük a következő szöveget hozzáírni: dr. Lukács Jenő, az egészségügyi minisztérium oktatási főosztályának vezetője példamutató kezdeményezésnek mondotta a megállapodást, s az együttműködés előnyeiről, lehetőségeiről szólt. /mti/

-.-

bb 39. javult a közép-tiszavidék ár- és belvizvédelme

vid.-kz gi -cz

1975. október 28.

a közép-tiszavidéki vízügyi igazgatóságon kedden értékelték az ár- és belvizvédelmi művek őszi szemléjének tapasztalatait. a felülvizsgáló bizottság többek között 655 kilométer árvízvédelmi fővédvonal, 1400 kilométer belvizcsatorna, 43 stabil szivattyutelep állapotát ellenőrizte, továbbá megvizsgálta az ár- és belvizvédelmi osztag felszerelését.

megállapították, hogy az ár- és belvizvédelmi művek fejlesztésére, illetve fenntartására fordított csaknem 110 millió forint célszerű felhasználása tovább növelte a közép-tiszavidék ár- és belvizvédelmi biztonságát. az árvízvédelmi töltések és védművek alkalmasak az árvizek kivédésére, a belvizcsatornák állapota is megfelelő.

a belvizvédelem szempontjából jelentős stabil és hordozható szivattyukat gondosan előkészítették. a védekezéshez szükséges egyéb eszközök és felszerelések is gyarapodtak, javult a személyzet elméleti és gyakorlati felkészültsége. /mti/

-.-

13.00/gi

- 25 -

13⁵⁰ g

bb 38. csehszlovák tudományos könyvkiállítás

t ms/tm gi hi -cz

1975. október 28.

Kedden az akadémiai könyvesboltban megnyitották csehszlovákia két vezető tudományos kiadójának, a prágai academia-nak és a pozsonyi veda-nak - a csehszlovák, illetőleg a szlovák tudományos akadémia kiadójának - első közös budapesti kiállítását.

hadrovics lászló akadémikus megnyitó beszédében méltatta a tudományos könyvkiállítások jelentőségét a tudományos információ-szerzés szempontjából. elismeréssel szólt a kiállítás anyagáról, amelyben többek között olyan jelentős sorozatok folytatódnak, mint comenius és husz műveinek kiadása, a nagy régészeti sorozat. ezenkívül a kiállításon látható az ókori lexikon, az oklevél-kiadás jelentős alkotásai, fontos irodalmi és nyelvészeti munkák.

† tudományi
ivan krajcsik, az academia igazgatója a két baráti akadémia és kiadó vezetőinek és dolgozóinak üdvözlését tolmácsolta. elmondta, hogy a két kiadó 1953 óta 4840 monográfiát és tanulmánygyűjteményt adott ki, és évi átlagban több mint 250 tudományos művet és 102 folyóiratot jelentet meg. 1977 és 1982 között az academiára hárul az a feladat, hogy megjelentesse a csehszlovák enciklopédia 12 kötetét. ugyanez alatt az idő alatt a veda a szlovák enciklopédia hat kötetét teszi közzé.

zdenka zsáková, a prágai academia kiadó képviselője arról szólt, hogy bár a két csehszlovákiai kiadó első ízben jelentkezik közös kiállítással magyarországon, a két ország akadémiai kiadóinak kölcsönös kiállításokban is megnyilvánuló együttműködése már szép hagyományra tekinthet vissza, hosszú évek óta módjában van e kölcsönös kiállítások révén a két ország érdeklődő közönségének megismerkednie a csehszlovák, illetőleg a magyar tudósok munkáival.

a kiállításon több mint 200 monográfiát és tanulmánygyűjteményt mutatnak be szinte valamennyi tudományágból. a kiállított művek az akadémiai könyvesboltban meg is vásárolhatók./mti/

-. -

13.05/gi

- 26 -

1500

bb 36. a belpolitikai szerkesztőség hireinek jegyzéke 13.00 óráig

/se gi -cz

1975. október 28.

1. csepel művek
2. a béketanács felmérése
3. nyit a vígszínház
4. szabadidő öltönyök
5. testápoló szerek
6. eszperantó bábfesztivál
7. balaton
8. számítógép az izzóban
9. betétállomány
10. tatabánya - újváros építése
11. bauxit-termelés
12. csepegtető fóliatömlős öntözési kísérletek
13. új kártevő
14. kitűnő kukorica csongrádban
15. román pártmunkás-küldöttség
16. mexikói gazdasági küldöttség
17. vízeresztés a sión
18. salzburgba utazott a madách színház társulata
19. sajtótájékoztató a fogászati hónapról
20. népi építészeti kiállítás
21. füge
22. cementgyártás
23. egyetem és gyógyszeripari együttműködése
24. olasz újságírók küldöttség
25. befejeződött a szüret a balatonfelvidéken
26. kiállítások vas megyében
27. új villamos távvezeték
28. rendőrségi hírek
29. másodvirágzás
30. földalatti vasuti muzeum
31. lengyel nemzeti hét egerben
32. ifa tehergépkocsik
33. a pályaválasztási intézet felhívása
34. állati fehérje
35. időjárásjelentés
36. hirjegyzék

/mti/

-. -

13.10/gi

- 27 -

1505

bb 40. újabb üdülőszövetkezet alakult a balaton déli partján
vid.-kz gi -cz 1975. október 28.

változatlanul nagy az érdeklődés a dél-balatoni üdülőszövetkezet iránt. eddig négy működik már: a balatonföldvári, a két balatonlellei és az alsó-bélatelepi után megalakult a magyar tenger déli partjának ötödik, s egyben legnagyobb üdülőszövetkezte, a balatonboglári „várhegy”. a tervek szerint 3 épületben 210 lakrész tartozik majd hozzá. az építkezés már meg is kezdődött. az első hetven lakrészes üdülőt 1976. június végén adják át tulajdonosaiknak, a többi pedig 1977-78-ban készül el. /mti/

-. -

bb 41. javult a nők helyzete szabolcs-szatmár megyében
vid.-kz gi -cz 1975. október 28.

a nők gazdasági és szociális helyzetének javításáról szóló kormányhatározat végrehajtásának utóvizsgálatának tapasztalatait tárgyalta keddi ülésén a szabolcs-szatmár megyei népi ellenőrzési bizottság. a helyzetet kedvezőnek ítélték. a gazdasági szervek túlnyomó többsége - mint rámutattak - biztosítja a nők általános és szakmai műveltségének gyarapításához a feltételeket, érvényesíti az egyenlő munkáért egyenlő bér elvét. főként a társadalmi szervezetek vezető testületeiben emelkedett a nők aránya. megyei eredmények bizonyítják, hogy a vállalatok és egyéb szervek anyagi erejükhöz mértén támogatják a gyermekintézmények javítását szolgáló erőfeszítéseket. többek között e segítség révén is a negyedik ötéves tervidőszakra tervezettnél 130-cal több bölcsődei, és 3.105 -tel több óvodai helyet hoztak létre a megyében. a kereskedelmi hálózat 239 egységgel, illetve 62.600 négyzetméterrel bővült. az ellátás egyenletesebbé tételével pedig még tovább könnyíthetik a bevasárlók gondjait. /mti/

-. - bővítését a szociális és kulturális körülmények

bb 44. elhunyt szabó péter
vid.-kz gi -cz 1975. október 28.

szabó péter, a munkásmozgalom régi harcosa, a szocialista hazáért érdemrend kitüntetettje, a magyar partizán szövetség tagja 80 éves korában elhunyt. bucsuztatása 1975. október 30-án 14.00 órakor lesz az orosházi alvégi temető ravatalozójában.

/mti/ mszmp orosháza városi bizottsága

13.30/gi -28

150

bb 42. a magyar rákkutatók kongresszusa
t ro/mm/ny hi -cz 1975 október 28.

a hazai rákkutatás állja a versenyt a világ különböző országaiban elért tudományos eredményekkel - ez tünt ki a magyar onkológusok társaságának xi. közgyűlésén, amelyet - dr. medve lászló egészségügyi miniszterhelyettes jelenlétében - dr. lapis károly, a társaság elnöke nyitott meg kedden a kereskedelmi kamara kongresszusi termében.

az onkológia, - ez a közérdeklődést kiváltó orvosi tudományág - legjobb hazai művelőinek és a tudományos eredményeikkel széleskörűen ismertté vált külföldi kutatóknak a tanácskozásán két fő kérdéscsoportot vizsgálnak meg. az onkológiai kutatás világközpontjaiban mind nagyobb érdeklődés övezi a rosszindulatú daganatok vírus-eredetének vizsgálatát, legutóbb három orvost éppen e téren elért eredményeikért jutalmaztak nobel-díjjal. az e témakörben elhangzott magyar tudományos kutatási eredményeket közlő előadások jelzik a kongresszus egyik területét, a rákkutatók egy másik csoportja pedig a rosszindulatú daganatok megállapításának diagnosztizálásának és gyógyításának / terápiájának / módjairól táncskozik.

a legújabb és legjobb eredmények kölcsönös kicserélése mellett különösen a tudósok közötti személyes kapcsolatok kiépülése járul hozzá a kutatás előrehaladásához. a résztvevők tiszta képet kapnak arról, hol tart ma az elméleti-klinikai kutatás, a gyógyítás gyakorlata pedig számos érdekes tudományos kísérlet eredményével gazdagodik.

kitünt, hogy az orvosok körében a rosszindulatú daganatok gyógyítása terén továbbra is az ugynevezett kombinált / sebészeti-sugaras-gyógyszeres/ eljárás élvezi a legtöbb bizalmat. hazánkban több évtizedes múltja és vitathatatlan eredményei vannak a rosszindulatú nyirokcsomó-daganatok kezelésének. ezzel a témával több előadás foglalkozott, ezenkívül felhívták a figyelmet egy új gyógyszerre, a lycurim injekcióra, amelynek használata különösen az ilyen jellegű megbetegedések gyógyítását segíti elő. a már említett kombinált kezeléssel összefüggésben több gyógyszerről esett szó, így például a fehérvérűség fejlődését gátló elobromol tablettáról, amely - a klinikai vizsgálatok tanúsága szerint - daganat-gátlónak is bizonyult. ugyancsak a fehérvérűség kezelésénél használatos a myelobromol-tabletta - szintén a chinoin készítménye. a magyar onkológusok társaságának xi. kongresszusa szerdán folytatja munkáját. /mti/

13.40/ny

-. -
-29-

150

bb 43. elutazott az azerbajdzsáni delegáció

/tr gi hi -cz

1975. október 28.

kedden elutazott budapestről a szovjet-magyar baráti társaság azerbajdzsáni tagozatának háromtagú küldöttsége, amely nadi gabirovics rusztanov talajjavítási és vízügyi miniszter vezetésével az mszbt vendégeként egy hetet töltött hazánkban. a delegációt a ferihegyi repülőtéren tasnádi emil, az mszbt alelnöke bucsuztatta. /mti/

-.-

bb 45. tanulnak a robbantásvezetők

vid.-kz gi -cz

1975. október 28.

tatabányán megkezdődött a robbantásvezetők rendszeres és folyamatos továbbképzése. a több ezer robbantástechnikai szakembert érintő oktatás megszervezésével régi hiányt pótolnak, illetve ellentmondást szüntetnek meg. az elmúlt tíz év alatt ugyanis a hazai robbanóanyag-gyártás számos új termékkel bővült, a szakemberek korszerű és hatékony új robbantástechnológiákat dolgoztak ki. a hasznos új eljárások széles körű ipari alkalmazása azonban nem terjed olyan mértékben, mint ahogy az kívánatos és népgazdaságilag előnyös lenne. a felhasználók ugyanis a korszerű robbanóanyagok csak néhány típusát alkalmazzák, mert nem ismerik az új energiaforrások alkalmazásának feltételeit, és gazdasági előnyeit. ennek legfőbb oka az, hogy a robbantás-technológiai fejlődését nem követte a robbantástechnikusok és robbantómesterek szakmai továbbképzése. ezt az ellentmondást - amelynek felszámolása nemcsak bányászati, hanem népgazdasági érdek - hivatott megszüntetni a tatabányán megkezdődött folyamatos továbbképzés. a bányászati kutató intézet robbantástechnikai főosztályának munkatársai dolgozták ki a tanfolyam tantervét, egységes jegyzetet írtak a hallgatók részére, s vállalkoztak az előadások megtartására is. az ország minden részéről tatabányára érkező robbantásvezetők négyhetes tanfolyamokon szereznek ismereteket a legújabb robbantástechnológiákról. az elméleti oktatáson kívül gyakorlati bemutatókat is rendeznek részükre a leghatásosabb, tömegmértékű robbantásokról. /mti/

13.45/gi

- 30 -

1520

bb.46. intézkedési terv a nők munkakörülményeinek javítására ajkán

vid/kz/a/-cz

1975. október 28.

jelentősen javult a dolgozó nők politikai, gazdasági és szociális helyzete - állapították meg kedden ajkán, a városi tanács ülésén. elmondották, az ülésen azt is, hogy ajkán az összes foglalkoztatottak 33.5 százaléka nő. a dolgozó nők számának növekedésével számos intézkedést hoztak a város és az üzemek vezetői, részben a munkakörülmények javítására, részben a gyermekintézmények, valamint a kereskedelmi és szolgáltató hálózat fejlesztésére.

az utóbbi négy évben kétszeresére növekedett a napközi otthoni és az óvodai helyek száma. nem kielégítő azonban a bölcsődei hábozat. az utóbbi fejlesztéséhez a következő években több támogatást várnak az üzemektől

a városban javult a szolgáltató hálózat is. új szolgáltatóház, gázcseretelep épült, megoldották a vegytisztítást, javult a gépjármű és háztartási kisgépek javítása. fokozni kell azonban az ipari és építőipari javítószolgálatást.

a város üzei, gyárjai - mint hangoztatták az ülésen - számos beruházással és intézkedéssel javították a dolgozó nők munkakörülményeit. az üvegyárban például, - ahol több mint 600 nő dolgozik - munkaszalaggal könnyítették az anyagmozgatást, és megváltoztatták a műszakrendet. a hőerőmű vállalatnál rendezték a béreket. a timföldgyárban és alumíniumkohóban, ahol több mint 900 nőt foglalkoztatnak - folyamatosan egy műszakba helyezik a több gyermekes anyákat. a gyár a nők nemzetközi éve alkalmából minden nőnek, egy nap jutalomszabadságot ad. a videotoná 1300 nőt foglalkoztató ajkai gyáregységében új szerelőcsarnokot, korszerű öltözőt, fürdőt építettek, rendezték a műszakpótlékot és a terhes anyákat könnyebb munkára helyezik.

megállapították azonban, hogy az eddigi kedvezmények ellenére is hátrányos helyzetben vannak még a kereskedelemben és vendéglátóiparban dolgozó nők. az ülésen határozatot hoztak, hogy intézkedési tervet készítenek a nők munkakörülményeinek további javítására, a gyermekintézmények, valamint a szolgáltatóhálózat fejlesztésére. /mti/

13.40/a

- 31 -

1520

bb.47. gépszemle a kpm szolnok megyei közuti igazgatóságán

vid/kz/a/-cz

1975. október 28.

kedden a megyeszékhelyen megtartotta a hóeltakarításban és az utak téli síkossága elleni védelemben résztvevő erő-és munkagépek szemléjét a kpm szolnok megyei közuti igazgatósága. az igazgatóság 400 kilométer főútvonal és 900 kilométer hosszú alsóbbrendű útvonal tisztogatására készült fel nagy gonddal. a gépállományt - a hómarókat, hókaparókat, szórókat, hókéket - mintegy 25-30 százalékkal gyarapították. a felfagyott, síkos utak veszélyeinek elhárítására 3200 tonna só és nagymennyiségű salakot tárolnak. a mezőgazdasági üzemekkel és a volán-nal kötött szerződés szerint nagyobb tél esetén azok kétszáz gépkocsija és traktorvontatású pótkocsija is segíti a közlekedés akadályainak gyors elhárítását./mti/

--

bb 48. teljesítette éves tervét az állami-dijas lovai istván elővájó ifjusági csapata

vid.-kz gi -cz

1975. október 28.

szép hagyományt ápol a komlói kossuth-bányán az állami-dijas lovai istván vezette szocialista ifjusági elővájó brigád: a mecseki szénbányáknál esztendőnk sora óta ők teljesítik elsőnek éves tervüket. 1975-re előirányzott 877 méter hosszú vágat ki-hajtásának is jóval szilveszter előtt, október 28-án délután 2 órára eleget tettek. sikerük titka a kimagaslóan jó munkaszervezés, amit legnehezebb körülmények között és legsürgősebb feladatok elvégzése esetén is mindig érvényesítenek. a csapat például egyéb, szakmához tartozó munkafogásokat is elsajátított, így például a folyamatos szállítóberendezések kisebb hibáit is maguk javítják, s ezzel elkerülik a hosszabb állást. /mti/

--

bb 49. könnyen akart sok pénzhez jutni - betört a pénzintézetek székházába

vid.-kz gi -cz

1975. október 28.

a mindössze 20 éves, foglalkozás nélküli matics mihály könnyen akart sok pénzhez jutni, s ezért szerszámmal felfeszítette a tatabányai pénzintézetek székházának ajtaját. lefűrészelte a lakatot az egyik szekrényről, kifeszítette a lemezajtót és az ott talált 37.000 forintot elvitte. a könnyen szerzett pénzt azonban nem sokáig élvezhette, mert néhány nap múlva budapesten a nyugati pályaudvaron elfogták. e néhány nap alatt matics bőkezűen költsékezett, a lopott pénz nagy részét elszórakozta.

az esztergomi megyei bíróság jogtalan behatolás útján elkövetett lopás büntette miatt jogerősen másfél évi szabadságvesztésre ítélte matics mihályt, s 2 évre eltiltotta a közügyek gyakorlásától. /mti/

--

14.05/gi

- 32 -

1580

bb 50. pártmunkás küldöttség utazott varsóba

tr/ny hi -cz

1975 október 28

a lengyel egyesült munkáspárt központi bizottságának meghívására kedden grósz károlynak, az mszmp kb osztályvezetőjének vezetésével varsóba utazott a magyar szocialista munkáspárt központi bizottságának pártmunkás küldöttsége. a küldöttséget a ferihegyi repülőtéren dr. ritter tiber, a kb osztályvezető helyettese bucsuztatta. jelen volt dr. stefan jedrzejowski, a lengyel nép köztársaság budapesti nagykövete./mti/

--

bb 51. tanácskozás a zala völgyének és a balaton vizének védelméről - a vita folytatódik

vid/kz/ny -cz

1975 október 28.

a zala folyó völgyének és a balaton vizének védelméről tanácskoztak zala megye szakemberei kedden a megyeszékhelyen.

mint közismert, a balaton fő táplálója, legfontosabb vízszállítója a zala folyó, így a zala völgyében elhelyezkedő ipari és mezőgazdasági üzemek, kommunális létesítmények kezelői lényegében felelősek a zala folyó tisztaságáért, következésképpen a balaton vizének védelméért. a keddi tanácskozáson területrendezés-sel, fejlesztéssel foglalkozó építésszek, vízügyi és növényvédelmi szakemberek, a folyó vízgyűjtő területén működő ipari és mezőgazdasági üzemek vezetői vettek részt, s különböző felmérések alapján megállapították a jelenlegi helyzetet. a folyó vízgyűjtő területéről jelentős mennyiségű kémiai anyag kerül a folyóba, de a víz jelentős öntisztuláson megy keresztül, így a folyó torkolatának közelében felállított szennyesszámoló műszerek szerint olyan anyagok, amelyek a balaton élővilágát, vizének tisztaságát károsítanák, nem jutnak el a balatonig. a mindennapos vízminőségvizsgálatok azonban gyakran intő figyelmeztető adatokat is szolgáltatnak. ezek értékelésében agrártudományi, növényvédelmi szakembereket és kémikusokat vonnak be, akik ajánlásokat dolgoznak ki a folyó szennyeződésének megakadályozására, annak biztosítására, hogy semmiféle szennyező anyag ne kerülhessen a balaton vizébe. a keddi tanácskozás kezdete volt egy vitasorozatnak, amit azért indítottak el, hogy megóvják közép-európa legnagyobb édesvízi tavának tisztaságát, ajánlásokat dolgozzanak védelmére./mti/

--
-33-

14.10/ny

1580

:

bb 52. ujjáépült a dunaföldvári „öreg torony”,

vid.-kz gi -cz

1975. október 28.

dunaföldváron befejezték a mintegy félezer éves vártorony helyreállítását. a hajdani „öreg torony”, ujjávarázsolt épületének kedden tartották a műszaki átadását a megyei és nagyközségi tanács, az országos műemléki felügyelőség, a megyei múzeum és vendéglátóipari vállalat, s a többi érdekelt hatóság képviselőinek jelenlétében.

a török világot is idéző vártoronyban helytörténeti múzeumot rendeznek be. tetején esipresszó működik majd. a közönség előtt előreláthatóan a jövő év első negyedében nyitják meg.
/mti/

-. -

bb 53. felhasználható 16 órától!

bb 53. kisplasztikai kiállítás szombathelyen

vid.- gi -cz

1975. október 28.

németh mihály szobrászművész kisplasztikáiból rendezett kiállítás nyílt kedden a szombathelyi máv igazgatóság ady endre termében. a vasuti lakatosból lett ismert alkotó 30 szobra és plakettje látható a tárlaton. a művész, aki soha nem szakadt el egykori munkatársaitól, a kiállítás megnyitását követően szocialista brigádtagokkal és vasutas fiatalokkal találkozott. /mti/

-. -

bb 54. átadták a 25 ezredik ndk ipari varrógépet

i sz/gk gi sl -cz

1975. október 28.

kedden az ndk budapesti nagykövetségén horst jörgens kereskedelmi tanácsos, valamint a gyártó és az exportáló vállalatok képviselői átadták magyar megrendelőiknek a 25 ezredik ipari gyorsvarrógépet és a 125 ezredik háztartási varrógépet.

a ferunion külkereskedelmi vállalat már csaknem másfél évtizede vásárolja ndk-beli partnerétől, az unitechnától ezeket a berendezéseket. az ipari jellegű varrógépeket széles körben használja könnyűiparunk. ruházati üzemeinkben 80 százalékban ndk-gyártmányu gyorsvarrógépek működnek. /mti/

-. -

14.35/gi

-34-

1540

bb 55. teljes madách-mű gyűjtemény győrrött
- kiállítás a xantus jános muzeumban

vid/kz/pg -cz

1975. október 28.

madách művek értékes gyűjteményével gazdagodott a győri xantus jános muzeum. a hatezer darabból álló páratlan gyűjteményt szabó józsef győri történész ajándékozta győr városnak még az elmúlt évban.

a gyűjteményben meg van az ember tragédiájának összes magyar és idegennyelvű kiadása. néhány kötetnek külön története van. 1905-ben öt példányban diszkiadás készült az ember tragédiájából. ennek egy példánya is látható a győri gyűjteményben. a csaknem ötkilós könyv borító lapjai bronzlemezből vannak. ugyancsak értékes példány az 1920-ban kinyomtatott diszkiadás, amelyet ötven példányban jelent meg, s mind az 50 kötet fedőlapját haranghy jénő egy egy- olajfestménye díszíti. a győri gyűjteményben a 12. példány szerepel ebből a kiadásból a gyűjteményben található plakátok közül a legelső 1934-ből, a legutólsó pedig 1974-ből való. a könyveken kívül eredeti leveleket, másolatokat és egyéb tárgyakat is tartalmaz a gyűjtemény. az értékes gyűjteményből rendezett kiállítás kedden nyílt meg a győri xantus jános muzeumban. /mti/

-. -

bb 59. dr. schultheisz emil

tr/hi/pg -cz

1975. október 28.

egészségügyi miniszter vezetésével kedden delegáció utazott moszkvába a kgst egészségügyi állandó bizottság első ülésére. bucsuztatásukra a ferihegyi repülőtéren megjelent dr zsongön éva egészségügyi államtitkár. /mti/

-. -
- 35 -

15.20/pg

1540

bb. 56. nemzetközi néprajzi nemzetiségkutató konferencia
békéscsabán

vid kz/il cz

1975. október 28.

12 ország szakembereinek részvételével négynapos nemzetközi néprajzi nemzetiségkutató konferencia kezdődött kedden békéscsabán.

bevezetőben nagy jános a békés megyei tanács elnökhelyettese és araczkó jános a békéscsabai városi tanács elnöke köszöntötte a megjelenteket, majd dr. ortutay gyula akadémikus emelkedett szólásra. hangoztatta, hogy a nemzetiségi kérdések tudományos megközelítése az az út, amely a politikai egyetértéshez vezet. a magyar néprajzkutatók együttesen vizsgálták és vizsgálják a magyarok és az ország területén élő nemzetiségek néprajzát, etnológiáját. az egyik nagy példát bartók béla adta, aki nemcsak a zene megújításában nyújtott maradandót, hanem abban, hogy tudományos munkásságával közép-európa népeinek együttélését elemezte. az előadó végül javasolta, hogy a jövőben rendszeresen tartsanak nemzetközi néprajzi nemzetiségkutató konferenciát.

a megnyitó plenáris ülésen még 3 előadás hangzott el, majd a tanácskozás két szekcióban folytatódott.

a konferencia alkalmából a békéscsabai munkácsy mihály muzeumban megnyílt a magyarországi nemzetiségek lakáskulturáját bemutató kiállítás.

x x x

a baranya, a komárom és a békés megyei muzeumok néprajzosainak összefogásával rendezett tárlat bemutatja a komárom megyei németek, a baranya megyei délszlávok, a békési szlovákok és románok lakáskulturáját, áttekintést ad az egyes nemzetiségek népi viseletéről.

a kiállítás november 30-ig tekinthető meg./mti/

..-

bb. 58. ülést tartott a fővárosi tanács

t pr/tm/hi/il cz

1975. október 28

huszonöt észtendővel ezelőtti dátumra, az első tanácsválasztásokra emlékeztek kedden az újvárosháza dísztermében, a fővárosi tanács ülésén.

/folyt.köv./
15.30/il

- 36 -

bb. 58./ülést1. folyt./il

kelemen lajos, a fővárosi tanács elnökhelyettese köszöntötte a jubileum ülés vendégeit: sarlós istvánt, az mszmp politikai bizottságának tagját, a hazafias népfront országos tanácsának főtitkárát, borbándi jánost, a minisztertanács elnökhelyettesét, katona imrét, az mszmp budapesti bizottságának első titkárát, bondor józsef építésügyi és városfejlesztési minisztert, valamint a főváros több egykori vezetőjét, társadalmi és politikai életünk jeles képviselőit.

szépvölgyi zoltán, a fővárosi tanács elnöke mondott ünnepi beszédet. megemlékezett a tanácsok megalakulásának történelmi jelentőségéről, szolt a negyed százados fejlődésről, s leszögezte: az mszmp gyakorlatban jól bevált következetes politikája kedvező feltételeket teremtett a tanácsok eredményes munkájához is. e politika és bizalom eredményeként a tanácsok mind több és nagyobb feladatot kaptak, jelentős részt vállaltak a párt politikájának végrehajtásából, a főváros fejlesztésével kapcsolatos és a lakosság tömegeit érintő helyi feladatok ellátásából. növekvő eredményességgel tettek eleget a város fejlesztésével, a lakosság életkörülményeinek, életfeltételeinek javításával, a kommunális, egészségügyi, szociális és kulturális szükségletek kielégítésével kapcsolatos kötelezettségeiknek. bár fővárosunkban 22 önnálló kerületi tanács működik, - huzta alá szépvölgyi zoltán - mégis elmondhatjuk, hogy a város fejlesztésében, a lakosság ellátásában alapvetően egységes várospolitika érvényesül, mindenkor figyelembe véve a helyi, kerületi jogos igényeket, törekvéseket és lehetőségeket. eredményeinkre valóban büszkéek lehetünk, megelégedettek azonban nem, mert szociálista céljainkban megfelelően szüntelenül előbbre, újabb eredmények elérésére kell törekednünk, s tudjuk, hogy sok még a feladat, az enyhítésre váró gond.

ezután átnyújtották az évforduló alkalmából adományozott kitüntetések az azoknak, akik az elmúlt negyedszázad alatt kiemelkedően tevékenykedtek a tanácsi munka területén. a munka érdemrend arany fokozatát kapta bukta józsef fővárosi tanács tag, s többen részesültek a munka érdemrend ezüst, illetve bronz fokozatában. 28-an kapták meg a minisztertanács által alapított „25 éves tanácsi munkáért”, kitüntető jelvényt és oklevelet, a legifjabbak, az uttörők is köszöntötték a fővárosi tanácsot, majd sarlós istván tolmácsolta a párt és a kormány üdvözlését, elismerését a fővárosi tanács tagjainak, s az apparátus dolgozóinak.

/folyt.köv./

16.35/il

- 37 -

16⁰⁰

16⁰⁰

bb. 58./ ülést 2. folyt./il

az évfordulót köszöntő összejevetel egyben munkáulés is volt: a fővárositanács megtárgyalta majd - vita után - elfogdta az ingatlankezelő vállalatok gondozásában lévő épületek v. ötéves tervi lakóház-fenntartási irányelveit.

Budapesten az ingatlankezelő vállalatok 34.171 épületet, ezekben 408.621 lakást gondoznak: az épületek értéke jóval meghaladja a 125 milliárd forintot. az ingatlankezelési feladatok nagyságát jól tükrözi a lakások összetétele: csupán 86.540 épült 1950 után, s azoknak az otthonoknak a száma, amelyek 1950 előtt épültek, s azóta még nem voltak felújítva, meghaladja a 164 000-ret. életveszély miatt bontandó, városrendezési vagy egyéb okokból szanálандók illetőleg gazdaságosan fel nem újítható minősítéssel 33.500 lakást tartanak számon. az otthonok javarésze komfortos és összkomfortos, 95.521 azonban komfort nélküli. az ingatlankezelő vállalatok a iv. ötéves terv esztendeiben 26.650 új lakást vettek gondozásba, 17 000 lakást újítottak fel, s 2534 lakást korszerűsítettek. az öt év során rendelkezésükre álló 9.5 milliárd forintból 5 milliárd 900 millió forintot költöttek karbantartásra, s hozzávetőleg 3 milliárd forintot felújításra. sajnos, ez a tetemes summa sem tette lehetővé a felújítási elmaradások felszámolását, amelynek értéket 16-18 milliárd forintba teszik.

az elfogadott irányelvek rámutatnak: a iv. ötéves tervhez vizsgálva is dinamikusan növekvő anyagi lehetőségek első ízben tudják biztosítani az állami lakóépületek műszaki állagának szinten tartását, valamint az esztendők során felhalmozódott felújítási elmaradások felszámolásának megkezdését a fővárosban. az épületek a következőképpen kategorizálják. i. kategória: az 1950 után épült új házak, amelyek közül a következő öt esztendőben 3129 bérleményt kell felújítani, s további mintegy 3600-nál részleges felújítást végrehajtani. ii. kategória: az 1950 előtt épült, de má azóta már felújított régi házak, amelyekből 6330 bérlemény került a felújítási listára, s további 3500-nál kell részleges felújítást végrehajtani. iii. kategória: az 1950 előtt épült, azóta még felújítatlan, de arra gazdaságilag is érdemes régi lakóépületek. ezekben 15 000 bérlemény a felújítandó, s további 12 000 részlegesen felújítandó. iv. kategória: az életveszély miatt bontandó, városrendezési vagy egyéb okokból szanálандó, gazdaságosan nem újítható épületek. ezek bontását a helyettük rendelkezésre bocsátott lakások számával arányosan végzik. számottevő követelményként írják elő az irányelvek, hogy az i. és ii. kategóriába sorolt épületek felújítását az v. ötéves tervben el kell végezni, hogy újabb elmaradások ne keletkezzenek. a régebben épült félkomfortos és komfort nélküli lakások tervszerű korszerűsítésével biztosítani kell a lakásállomány minőségi összetételének javulását; az v. ötéves terv során 4500-5000 lakás komfort-fokozat növelő korszerűsítését kell elvégezni.
/folyt.köv./

15.40/il

- 38 -

bb. 58./ülést3. folyt./il

a felújítási feladatok meghatározásában, műszaki tervezésében és kivitelezésében egyaránt érvényesíteni kell a gazdaságosság, a hatékonyság, s az ésszerű takarékoság szempontjait. a feladatok körültekintő meghatározásával kell kialakítani annak előfeltételeit. hogy a területi koncentráció révén jelentősen javuljon az ingatlankezelő vállalatok anyagi eszközeinek, s a munkában részvevő vállalatok erőinek hatékonysága. ennek érdekében a felújításokat általában tömb - sor vagy csoportos tatarozással kell elvégezni, s csökkenteni kell - a munkaerő összpontosításával, s jobb szervezéssel - a felújítási munkák elvégzési idejét.

az irányelveket elfogadva a fővárosi tanács felkérte végrehajtó bizottságát: utasítsa az ingatlankezelési és építési főigazgatóság vezetőjét, hogy az irányelvek megvalósítására esztendőnként gazdálkodási rendelkezéseket dolgozzon ki, s a kerület -i tanácsok útján kötelezze az ingatlankezelő vállalatokat azok végrehajtására./mt/

.-

bb. 57. türkmén szőnyegművészek remekei

t me/mm/hi/il cz

1975. október 28.

világhírű türkmén szőnyegek kiállítását nyitotta meg nagy mária, a magyar-szovjet baráti társaság főtitkára kedden az iparművészeti muzeumban. a szovjet kultúra napjai alkalmából első ízben mutatják be a muzeum gyűjteményében lévő 66 régi türkmén szőnyeget. a türkménisztáni szőnyegművészek 18-19. századi emlékei között láthatók a szövött vagy csomózott drapériák, jurta ajtófüggönyök, kötélcsavok - amelyekkel a nomád állattenyésztők sátraikat díszítették -, valamint a szőnyegtáskák, tevemelldiszek, diszövek, gyermekpólyák és más használati tárgyak. a türkmén nép szőnyegművészeti alkotásai négy hónapig tekinthetők meg. /mti/

.-

15.50/il

- 39 -

16/5

16/5

bb 60. szot-kitüntetések a szakszervezeti munkavédelmi felügyelet
25. évfordulója alkalmából

t sl/mm/il cz

1975. október 28.

a szakszervezetek, a párt javaslata, a kormány felkérése alapján 25 éve látják el a munkavédelmi ellenőrzést, irányítják koordinálják a munkavédelmi agitációs és propaganda munkát. a jubileum alkalmából kedd délután a szot elnöksége ünnepséget rendezett a szot székházában. az ünnepségen részt vett gáspár sándor, az mszmp politikai bizottságának tagja, a szot főtitkára, földvári aladár, a szot elnöke, ott volt a szot elnökségének több tagja, képviseltette magát több minisztérium és a szövetség jeleln voltak a munkavédelemben hosszú ideje közreműködő aktívsisták.

uschek lajosné, a szot titkára üdvözlő beszédében méltatta a munkavédelemben elért eredményeket, amelyek - mint mondotta - hűen tükrözik rendszerünk humanizmusát. szocialista társadalmunk nemcsak lehetővé tette, de számon is kéri a dolgozó ember védelmét. a társadalmi ellenőrzés a hatékony nevelő-felvilágosító munka eredménye, hogy 25 év alatt az üzemi balesetek gyakorisága körülbelül felére, ezen belül a halálos balesetek száma egyharmadára csökkent, s erősen visszavonulóban vannak a foglalkozási megbetegedések is. hangsúlyozta, hogy a baleseteket megelőző küzdelemben még sok a feladat. továbbra is szívós harcot kell folytatni a gondatlanság, a nemtörődömség felszámolásáért.

kiemelte: a párt továbbra is elvárja, hogy a szakszervezetek politikai befolyásukkal, mozgalmi eszközeikkel is segítsék a korszerű technika bevezetését, a munkakörülmények javítását. feladataink megoldásához kedvezőek a feltételek. a széleskörű aktivahálózat segítségével további töretlen fejlődéssel számolhatunk - mondta. végül megköszönte a társadalmi aktivistáknak, a munkavédelmi felügyelőknek, a tisztségviselőknek több évtizedes eredményes és munkájukat és további sikereket kívánt nekik.

a szot elnöksége 94 aktivistának a szakszervezeti munkáért kitüntetést, illetve oklevelet adományozta. a kitüntetéseket gálászló, a szot titkára adta át.

végül a szot elnöksége fogadást adott a kitüntettek tiszteletére. /mti/

-. -

- 40 -

16.00/il

16²⁰

bb 62. befejeződött a magyar-szovjet műfordítói tanácskozás

t/ró/gg/hi/pg -cz

1975. október 28.

kedden az írószövetség székházában befejeződött a magyar-szovjet műfordítók kétnapos tanácskozása. kedden elbert jános irodalomtörténész vezette azt a vitát, amelyen a műfordítás műhelyproblémáiról esett szó. elsőként gennagyij lejbutyin beszélt a magyar irodalom szovjetunió-beli tolmácsolásáról. előadásában érdekes szakmai kérdéseket elemzett; egyebek között a nyelvi archaizmusok, az elavult kifejezések és nevek mai szóhasználatu átültetését, illetve a stilizált nyelv és az élőbeszéd kapcsolatát.

nagy érdeklődés kísérte décsy gyulának, az akadémiai kiadó osztályvezetőjének előadását, amelyben a műfordítók számára hasznos segédeszközökről szólt. ismertette a kiadó széleskörű, két- és több nyelvű szótárkiadását; bejelentette, hogy hamarosan megjelenik a hadrovics-gáldi-féle magyar-orosz szótár korszerű változata. a műfordítók különös örömeire szolgált, hogy a tudományos akadémia nyelvtudományi intézetében foglalkoznak egy szinonima-szótár összeállításával.

alekszandr golemba a költemények fordíthatóságát elemezte garai gábor, szabó lőrinc és csóri sándor versei orosz változatának megszólaltatásával, alkalmat nyújtva ezzel az eredeti és a fordítás közötti hangzásazonosság, illetve különbség demonstrálására. radó györgy műfordító az irodalmi tolmácsolás néhány- többek között a névhasználattal kapcsolatos - érdekességéről beszélt.

a hozzászólások után elbert jános vontta meg a kétnapos - igen hasznosnak és gyümölcsözőnek minősített - tanácskozás mérlegét. a szovjet műfordító vendégek kedden délután megtekintették a petőfi irodalmi muzeumban az európa kiadó 30 éves tevékenységét szemléltető jubileumi kiállítást. szerdán a legújabb magyar irodalomban való tájékozódás céljából a szépirodalmi kiadó szerkesztősegeit keresik fel. /mti/

- 41 -

15.40/pg

16²⁰

e

v
bb 63. a szovjet tanácsi küldöttség elutazott hazánkból

be/hi/pg -cz

1975. október 28.

dmitrij nyikolajevics nyikitin a szovjetunió legfelsőbb tanácsa elnöksége tanácsi osztálya vezetőjének vezetésével hazánkból járt szovjet tanácsi küldöttség kedden elutazott budapestre. a vendégek a fővárosi tanácsnál és borsod megyei tanácsnál tanulmányozták a magyar tanácsi szervezetek működését és intézményekbe, üzemekbe is ellátogattak. részt vette a tanácsok megalakulásának 25. évfordulója alkalmából a parlamentben tartott ünnepi megemlékezésen. a delegációt fogadta borbándi jános, a minisztertanács elnökhelyettese.

a küldöttséget a ferihegyi repülőtéren dr. papp lajos államtitkár, a minisztertanács tanácsi hivatálának elnöke bucsuztatta. jelen volt borisz dmitrijevics sevikin, a szovjet nagykövetség követtanácsosa. /mti/

--

bb 65. teljesítette negyedik ötéves tervét a lenin kohászati művek

vid/kz/pg -cz

1975. október 28.

kedden több mint két hónappal az eredeti határidő előtt teljesítette a negyedik ötéves tervben előírt termelési értéktervét a diósgyőri lenin kohászati művek kollektívája. az 1971-75-ig tartó időszak alatt a kohászat dolgozói 30 milliárd 74 millió forint értékű nyersvasat, acélt és hengereltárut állítottak elő.

a gyáregységek közül különösen a nagyolvasztó és az acélmű szocialista brigádjai végeztek kiemelkedő munkát.

a terv illetve az év hátralévő időszakában a kohászat dolgozói még másfélmilliárd forint értékű terméket állítanak elő terven felül. /mti/

- 42 -

15.50/pg

16⁴⁰

bb 61. a borsod megyei képviselőcsoport ülése

vid/kz/p g -cz

1975. október 28.

kedden miskolcon, a megyei tanács székházában tartotta ülését a borsod megyei képviselőcsoport. megjelent és felszólt az ülésen lázár györgy, az mszmp politikai bizottságának tagja, a minisztertanács elnöke, miskolc országgyűlési képviselője, és dr. bodnár ferenc, a megyei pártbizottság első titkára.

a képviselőcsoport dr. ladányi józsefnek a megyei tanács elnökének tájékoztatója alapján a iv. ötéves terv végrehajtásának eddigi tapasztalatait értékelte, majd az ötödik ötéves terv megyei irányelveivel foglalkozott. egyetértés alakult ki abban, hogy a következő években is elsősorban a lakásépítésre fordítják a rendelkezésre álló pénzeszközöket. emellett különösen fontosnak ítélték az oktatási és az egészségügyi hálózatok fejlesztését. /mti/

--

bb 64. doktorráavató ünnepség az állatorvostudományi egyetemen

1/k/mm/sl/pg -cz

1975. október 28.

az állatorvostudományi egyetem kedden diplomakiosztó és doktorráavató ünnepi tanácsulást tartott a madách színházban. dr. kovács ferenc, az egyetem rektora 62 végzett hallgatónak és 207 szakállatorvosnak adta át az állatorvos doktori, illetve a szakállatorvosi oklevelet. 21 jubiláló állatorvos kapott gyémánt és arany oklevelet. /mti/

--

bb 67. kitüntetés

tm/sl/pg -cz

1975. október 28.

a népköztársaság elnöki tanácsa major bélának, a balatoni intéző bizottság nyugalmazott főtitkárának érdemei elismeréseként a munka érdemrend arany fokozatát adományozta. a kitüntetést kedden molnár károly belkereskedelmi miniszterhelyettes adta át. /mti/

- 43 -

16.15/pg

16⁴⁰

bb 66.a demokratikus ifjúsági világszövetség

gk/hi/pg -cz

1975. október 28.

irodájában nyilatkozatot tett közzé abból az alkalomból, hogy október 26-án szófiában elhunyt Luis Alberto Corvalán, a chilei kommunista párt főtitkárának, Luis Corvalán fia és a chilei ifjúkommunista szövetség egyik vezetője. A divsz részvétét fejezte ki az elhunyt családjának, a chilei ifjúkommunista szövetségnek és a chilei kommunista pártnak. Luis Alberto Corvalán az 1973. szeptember 11-i államcsinyt követően tizenegy hónapig volt a fasiszta rezsim foglya, s halála azoknak a kínzásoknak következménye, amelyeket a junta börtönében elszenvedett. A divsz ugyanakkor hangsúlyozta, hogy a jövőben tovább szándékozik fokozni a chilei néppel és ifjúsággal való szolidaritási mozgalmat. /mti/

--

bb 71.nemzetiségi est sárisápon

vid/fm/pg -cz

1975. október 28.

Szlovák nemzetiségi estet rendeztek kedden a Komárom megyei sárisápon. Ez alkalomból a községbe látogatott a breznói mos-tár ének-és táncgyűttes. A magyarországi szlovákok demokratikus szövetségének meghívására hazánkban vendégszereplő művészeti együttes nagy sikerű előadással mutatkozott be a község művelődési házában. /mti/

bb 69. tanácskozás a hulladékok, melléktermékek hasznosításáról

vid/fm/pg -cz

1975. október 28.

Több mint harminc kiselőadás és számos hozzászólás hangzott el azon a tanácskozáson, amelyet kedden rendezett tatabányán a Komárom megyei szervezete és a megyei tanács mintegy 150 szakember részvételével a városi és az ipari hulladékok elhelyezésének, ártalmatlanításának és hasznosításának lehetőségeit, gondjait vitatták meg.

/folyt.köv./

16.30/pg

14 15
P

bb 69. tanácskozás... folyt/pg

Az előadók hangsúlyozták, hogy az üzemek fokozódó energia-igénye és anyersanyagok drágulása még inkább az ipari melléktermékek értékesítésére ösztönzi a szakembereket. Népgazdasági érdekek, hogy szervezett összefogással kutassák a még sok értékes alkotó elemet tartalmazó ipari hulladékok felhasználásának módszereit. A tanácskozáson ismertették, hogy a Komárom megyeiek eddig milyen követésre érdemes eredményeket értek el. Az ipari melléktermékek értékesítésére alakított tatabányai üzem például a hőerőművekből kikerülő salakhányokból 2 és fél millió köbméter salakot termelt ki és szállított parkok, sportpályák építésére. A kőbányák meddőhányóiból pedig egymillió köbméter ut-építésre alkalmas követ állítottak elő. Ugyancsak a hőerőművek mellékterméke a pernye, amelyből kísérletképpen utakat építettek tatabánya környékén. Biztató az a kísérlet is, amelyet a tatabányai szénbányák műszaki gárdája folytat az évtizedek alatt felhalmozódott, alumínium-és szilíciumoxidot tartalmazó sok millió tonna pernye hasznosítására. Tervük megvalósításaként a jövőben olyan üzemet építenek, amelyben a pernyéből cementet és timföldet állítanak majd elő. Az almásfüzitői timföldgyárban is eredményekkel biztató kísérletet végeznek annak érdekében, hogy visszanyerjék az alumíniumoxidot, a vasoxidot, a nátriumot, és a titánt a melléktermékként keletkező vörösiszapból. A bányákból felszínre kerülő meddőt a cementgyárak és téglagyárak hasznosítják segédanyagként. Ezzel kapcsolatban a tanácskozás résztvevői felhívták a figyelmet arra, hogy a környező országokban - éppen a Komárom megyeiek eljárásának bevezetésével - sokkal tökéletesebb módszerrel hasznosítják a bányameddőt.

A tanácskozáson több olyan javaslat hangzott el, amely megfelelő összefogással rövid időn belül megvalósítható. Ismertették például, hogy tatabányán a régi bányászházak lebontásával nagymennyiségű téglá-és betontörmelék keletkezik. Ebből -kül-földi példa nyomán - építőblokkokat lehetne készíteni. A lebontott épületek vasbetonszerkezeteiben köbméterenként egy mázsa vas van, s ezt eltemetik a föld alá. Gondoskodni kellene a vasanyag visszanyeréséről is, mert így nagy érték megy veszendőbe.

- 45 - b - esetenként megyén kívüli szakemberek segítségével is -

/folyt.köv./
17.45/pg

17 20

bb 69. /tanácskozás... 2.folyt/pg

sürgették a szakemberek az elöregedett, fáradtolajok szervezettebb összegűjtését, újrahasznosítását is. az áfor országosan évenként 6-8 000 tonna ilyen olajat vásárol fel és szállít újrafeldolgozásra a kőolajipari üzemeknek. ennek sokszorosára megy azonban veszendőbe. ha az összes fáradtolaj felhasználásra kerülne, jelentős mennyiségű import- kőolajat pótolna. kísérletek igazolják, hogy a fáradtolaj minimális újakezeléssel, vagy anélkül tüzelőanyagként is hasznosítható. népgazdasági érdek az ilyen olajok összegűjtése azért is, mert jelenleg csatornába, a talajra helyezik, s ez megengedhetetlen felelőtlenség, mert szennyezik a környezetet.

a megbeszélésen számbavették, milyen intézkedések szükségesek a városokban, településeken keletkező háztartási hulladékok gyűjtésére, tárolására is. a konferencián hallottak és a tapasztalatok alapján a mtesz javaslatokat dolgoz ki a hulladékok szervezettebb hasznosítására, ártalmatlanítására. /mti/

--

bb. 68. tóth imre kiállítása a diósgyőri gépgyárban

vid fm/il cz

1975. október 29.

a diósgyőri gépgyár előadótermében kedden megnyílt tóth imre munkácsy-díjas miskolci képzőművész tárlata, s kiállításán tóth imre negyven alkotása, zömmel a diósgyőri gyárak munkásainak életéről készült grafikák, tus-ecsetrajzok, rézkarok láthatók.

a kiállítást somogyi jános munkácsy-díjas festőművész nyitotta meg. /mti/

--

felhasználható: 19.00 órától

bb. 70. hangverseny sopronban

vid kz/il cz

1975. október 29.

a vakok és csökkentlátók országos szövetsége homérosz kórusa és zenekara adott hangversenyt kedden a soproni liszt ferenc művelődési központban. a műsoron bach, schubert, schumann, továbbá bartók, kodály és bárdos művek szerepeltek. /mti/

--

17.00/il

- 46 -

1725

bb. 74. sikeresen szerepeltek

il la

1975. október 29.

a színház és fimművészeti főiskola hallgatói a cilect / a film- és televíziós iskolák nemzetközi szervezete / második nemzetközi találkozásán lodzban. a filmkritikusokból álló bírálóbizottság a bemutatott csaknem 90 filmből rangsorolás nélkül, vitésük sorrendjében ötöt minősített legjobbjank, köztük sós mária „filmportré”, és vészi jános „mündstock ur”, című filmjét. /mti/

--

bb. 73. a török köztársaság

il hi/la

1975. október 29.

nemzeti ünnepe alkalmából losonczy pál, az elnöki tanács elnöke üdvözlő táviratot küldött fahri s. korutürk köztársasági elnöknek. lázár györgy, a minisztertanács elnöke süleyman demirel miniszterelnököt köszöntötte. /mti/

--

bb. 75. a magyar nők országos tanácsának

il hi /la

1975. október 29.

meghívására a nők nemzetközi éve jegyében néhány napos baráti látogatásra hazánkba érkezett ramjana ray, az indiai nőszövetség tagja és sheila kaul országgyűlési képviselő. az indiai delegációt fogadta erdei lászlóné, a mnot elnöke. /mti/

--

bb. 72. évente csaknem 19 milliárd forint értékű műtrágyát - növényvédőszerrel használ fel a mezőgazdaság - vegyipari és mezőgazdasági vezetők tanácskozása keszthelyen

vid fm/il cz

1975. október 28.

évente már csaknem 19 milliárd forint értékű műtrágyát és növényvédőszerrel használ fel a mezőgazdaság, és fontos kérdés, hogy ezzel a nagy értékkel hogyan gazdálkodnak és miként hasznosul a termésben - hangoztatta kedden keszthelyen, az ipari és mezőgazdasági vezetők kemizálási tanácskozásán dr. nagy bálint a mezőgazdasági és élelmezésügyi minisztérium növényvédelmi főosztályvezetője.

/folyt.köv./
17.06/il

- 47 -

1730

bb. 72./évente ... folyt./il

a műtrágyák, a növényvédőszer egyre jelentősebb szerepet töltenek be mint termelőeszközök, s a gyártásukkal kapcsolatos feladatok a jövőben egyre nőnek. mit vár a mezőgazdaság 1976-ban a vegyipartól? - erre a kérdésre adott választ a főosztályvezető a mezőgazdasági tapasztalatok és a további fejlesztési tervek alapján. elsősorban még hatékonyabb szereket vár a mezőgazdaság, koncentrált műtrágyákat, mikroelemmel ellátott talajjuttatószerkeket és olyan foszfor-műtrágyákat, amelyekben a hatóanyag oldhatósági aránya lényegesen magasabb a jelenleginél. részletesen kitért a főosztályvezető a növényvédőszerre. mint mondotta, 1976-ra 3.9 milliárd forint értékű növényvédőszer kell előállítani hazai vegyiparunknak ahoz, hogy az igények 65 százalékát kielégítsék. még így is 58 millió dollár értékű növényvédőszer kell importálnunk. ennek a magas importkiadásnak mérséklése a jövőben elsődleges feladat, ugyanakkor kérte a vegyi gyárak vezetőit, hogy fordítsanak nagyobb gondot a műtrágyák és növényvédőszer formázására. még ma is rendkívül sok időt, energiát igényel a műtrágya törése, és hiányosságok mutatkoznak a különböző növényvédőszer formázásában is.

az előadást követően legnagyobb, növényvédőszer gyártó üzemünk vezetői számoltak be arról, milyen új termékkel jelennek meg a piacon a következő esztendőben, harsányi imre, a fűzfői nitrokémia műszaki igazgató helyettese az újdonságok között elsőnek a rövid hatásidejű kukorica-gyomirtószereket említette, így például a cianazin tartalmu új terméket.

poros tamás, a budapesti vegyiművek igazgatója arról beszélt, hogy kísérleti méretekben megkezdték az olitref elnevezésű új zöldség-gyomirtószert gyártását, amelynek nagy volumenű gyártásához új üzem építenek évi 5 000 - 6 000 tonnás kapacitással. dr. tóth géza a chimoin műszaki igazgatója elmondotta, hogy kísérleti üzemekben tizenegy új növényvédőszer vár további vizsgáztatásra, és a végső elfogadásra. hangsúlyozta, hogy a növényvédőszer-gyártásnál, az ezzel kapcsolatos kísérleteknél felhasználják a gazdag gyógyszeripari tapasztalataikat. juza károly, az észak-magyarországi vegyiművek igazgatója elmondta, hogy a következő időszakban elsősorban a formázást fejlesztik gyárukban: nemrég elkészült a tízezer tonna évi kapacitású porformázó üzemük és berendezkedtek a mikro-granulátumok előállítására is.

a vegyipari üzemek beszámolóinak összegezéséeként, dr. óhegyi géza, az országos műszaki fejlesztési bizottság főosztályvezetője elmondotta, hogy az omfb és a nehézipari minisztérium a jövőben egyé- síteti fejlesztési erőit és közösen támogatja a növényvédőszer-gyártás fejlesztését, az ezzel kapcsolatos kutatásokat, a magyar-szovjet együttműködést és a kemikáliák formázásával kapcsolatos fejlesztési tevékenységet.

a tanácskozással egyidőben megnyitották a neviki mezőgazdasági kemizálási szolgálatát és a csopaki növényvédő állomás által rendezett állandó növényvédelmi kiállítást./mti/

17.13/il

- 48 -

1440

bb 76. a belföldi szerkesztőség hireinek jegyzéke 13 órától 18 óráig

pg la

1975. október 28.

37. pátlás a 23.számú hirhez
38. csehszlovák könyvkiállítás
39. javult a közép-tiszavidék ár-és belvizvédelme
40. újabb üdülőszövetkezet a balaton déli partján
41. a szabolcs megyei nebulése
42. magyar rákkutatók kongresszusa
43. elutazott az azerbajdzsáni küldöttség
44. elhunyt szabó péter
45. tanulnak a robbantásvezetők
46. intézkedési terv a nők munkakörülményeinek javítására
47. gépszemle
48. teljesítette éves tervét lovai istván elővájó ifjusági csapata
49. könnyen akart sok pénzhez jutni
50. pártmunkásküldöttség utazott varsóba
51. tanácskozás a zala völgyének és a balaton vizének védelméről
52. újjáépült a dunaföldvári „ öreg torony „
53. kisplasztikai kiállítás szombathelyen
54. átadta a 25 000 ndk ipari varrógépet
55. madách gyűjtemény kiállítása győrött
56. nemzetközi néprajzi nemzetiségkutató konferencia
57. türkmén szőnyegművészek remekei
58. a fővárosi tanács ülése
59. egészségügyi küldöttség utazott moszkvába
60. szót kitüntetések
61. a borsod megyei képviselő csoport ülése
62. befejeződött a magyar-szovjet műfordítói tanácskozás
63. elutazott a szovjet tanácsi küldöttség
64. doktorrá avató ünnepség az állatorvostudományi egyetemen
65. teljesítette öt éves tervét az lkm
66. a divsz nyilatkozata
67. kitüntetés
68. tóth imre kiállítása
69. tanácskozás a hulladékok hasznosításáról
70. hangverseny sopronban
71. nemzetiségi est sárisápon
72. vegyipari és mezőgazdasági vezetők tanácskozása keszthelyen
73. táviratok a török nemzeti ünnep alkalmából
74. sikeresen szerepeltek a színifőiskola hallgatói
75. a nőtanács indiai vendégei
76. hirjegyzék

/mti/

- 49 -

18.20/pg

1840

bb 78. magyar-bolgár találkozók tolnában

vid/kz/pg la 1975. október 28.

kedden a tamási béke termelőszövetkezetben mezőgazdasági szakember találkozót tartottak magyar-bolgár barátsági hét keretében. az összejövetelen hriszto parikatev, az agromas igazgatója ismertette a kertészet és a szőlészet bulgáriai gépesítését.

a tolna megyei gyöngön bulgária mezőgazdaságát szemlélő fotokiállítás nyílt. ugyanott magyar-bolgár baráti találkozót és gyűlést is rendeztek, az esten felszólalt szvetlozár vaszilev, a budapesti bolgár kulturális központ igazgatóhelyettese, a műsorban pedig fellépett a ,,druzsba,, bolgár énekegyüttes.

a ,,druzsba,, tagjai később a szekszárdi bőrdíszműgyárban is bemutatták műsorukat. a szekszárdi fiatal utazók klubjában ilija nesztorov, a balkanturiszt budapesti kirendeltségének igazgatója tartott filmvetítést./mti/

bb 77. a magyar rádió székházában

gg/pg la 1975. október 28.

kedden délután megbeszélésre került sor a kommunista ifjusági szövetség és a rádió vezetői között. részt vett a beszélgetésen dr. maróthy lászló, a kisz központi bizottságának első titkára és hárs istván, a magyar rádió elnöke is. a résztvevők beszélgetést folytattak a rádió tevékenységéről, ifjúságpolitikai munkájáról és megvitatták a két szerv további együttműködését.

bb 79. időjárásjelentés

be/pg la 1975. október 28.

a meteorológiai intézet jelenti 1975. október 28-án, kedden este:

több órás napsütés

várható időjárás szerda estig: kevés felhő eső nélkül. a reggeli órákban többfelé köd. gyenge, napközben mérsékelt, változó irányú szél. várható legmagasabb nappali hőmérséklet általában 15-20 fok között, egy-két tartósan ködös helyen 10 fok közelében. /mti/

--

bb. 80. a belföldi szerkesztőség hireinek jegyéke 18 órától zárásig

il la

- 77. a kisz és a rádió vezetőinek megbeszélése
- 78. magyar-bolgár találkozók tolnában
- 79. időjárásjelentés
- 80. hirjegyzék

--

- v é g e -

készült az mti belpolitikai szerkesztőségben
a szerkesztőség vezetője: burján sándor
ügyeletes szerkesztő: koncz antal
szerkesztő: lakatos erzsébet

2048

- 51 -